

ELEMENTS
OF
CANARESE GRAMMAR.

BY REV. C. CAMPBELL, B. A.

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸಾರವು.

ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಅಯ್ಯನವರು ಬರೆದದ್ದು.

Fifth Edition,
3000 Copies.

BANGALORE.

PRINTED AND PUBLISHED FOR THE TRACT AND
SCHOOL BOOK SOCIETY,
BY W. W. CAUNT, AT THE WESLEYAN MISSION PRESS,
1870.

Price 1½ Annas.

LESSON XLI.

Jesus walks on the Sea.

No. 41 *Sea of Galilee.* 42 *Bethsaida in the region of Gennesaret.*

(41.) The people said, This is of a truth that prophet that should come into the world. Jesus sent his disciples by ship unto the other side unto Bethsaida. And he departed into a mountain alone to pray. It was dark and the ship was in the midst of the sea, tossed with waves. And he saw them toiling in rowing. And about the fourth watch of the night, they see Jesus walking on the sea; and they cried out for fear. But Jesus saith, 'Be of good cheer; it is I; be not afraid.' And Peter walked on the water, to go to Jesus. But he was afraid; and beginning to sink, he cried, Lord, save me. Jesus caught him and they went up into the ship; and the wind ceased, and immediately the ship was at the land whither they went.

(42.) And when they were come into the land of Gennesaret, Jesus healed many that were sick.

LESSON XLII.

Jesus in the Synagogue.

No. 43. *Capernaum.*

(43.) As Jesus taught in the synagogue at Capernaum, the people sought a sign, that they might believe on him. They said. Our fathers did eat manna in the desert. Jesus said, 'The bread of God is he which cometh down from heaven, and giveth life unto the world.' The Jews murmured because he said, 'I am the bread which came down from heaven.' And they said, Is not this Jesus, the son of Joseph, whose father and mother we know? Jesus said, 'If any man eat of this bread, he shall live for ever: and the bread that I will give is my flesh, which I will give for the life of the world.' Many of his disciples said, This is an hard saying: and went back, and walked no more with him. Simon Peter, said, Thou art Christ, the son of the living God. Jesus spake of Judas Iscariot, the son of Simon: who should betray him.

LESSON XLV.

Jesus feeds Four Thousand men, &c.

No. 46. *Desert of Bethsaida, East of the Lake.*

(46.) Jesus came nigh unto the Sea of Galilee; through the midst of the coasts of Decapolis. And they brought unto him a deaf man, whose ears he opened. Jesus went up into a mountain, and sat down there. And great multitudes came unto him, having with them the lame, blind, dumb, maimed, and many others, and cast them down at Jesus' feet; and he healed them: and they glorified the God of Israel. The multitude having nothing to eat, Jesus had compassion on them. And he took seven loaves and a few little fishes, and gave thanks, and brake them, and gave to his disciples to set before the people. And they did all eat, and were filled: and they took up of the broken meat that was left seven baskets full. And they that did eat were four thousand men, beside women and children. And he sent them away.

LESSON XLVI.

Jesus answers the Pharisees.

No. 47. *Magdala. Dalmanutha.* No. 48. *Crossing the Sea, Northward.* No. 49. *Bethsaida.*

(47.) Jesus entered into a ship with his disciples, and came into the parts of Dalmanutha, —into the coasts of Magdala. The Pharisees with the Sadducees desired of him a sign from heaven. He called them ‘hypocrites, and said, there should no sign be given unto them.

(48.) Jesus left them, and entering into the ship again departed to the other side. And his disciples had forgotten to take bread. He charged them to take heed of the leaven of the Pharisees, and of the Sadducees, and of the leaven of Herod. The disciples thought he spoke concerning bread. He reminded them of the multitudes he had fed; and said, ‘I spake it not to you concerning bread.’ Then understood they that he spake of the doctrine of the Pharisees and of the Sadducees.

(49.) And he cometh to Bethsaida, and he led a blind man out of the town, and healed him.

ELEMENTS
OF
CANARESE GRAMMAR.

BY REV. C. CAMPBELL, B. A.

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸಾರವು.

ಕೇಂಬೆಲ್ ಅಯ್ಯನವರು ಬರೆದದ್ದು.

Fifth Edition,

3000 Copies.

BANGALORE:

PRINTED AND PUBLISHED FOR THE TRACT AND
SCHOOL BOOK SOCIETY,
BY W. W. GAUNT, AT THE WESLEYAN MISSION PRESS,
1870.

CONTENTS.

ORTHOGRAPHY.

	<i>Page.</i>
Letters	1
Words	4
Junction of Letters	6

ETYMOLOGY.

Nouns	9
Adjectives	18
Pronouns	21
Verbs—Regular	26
———Irregular	39
———Defective	48
———Reflexive	50
———Passive	51
———Causal	51
Indeclinable Words—Adverbs, Conjunctions, Postpositions, and Interjections... }	52
Derivative Nouns	56
Verbal Nouns	57
Compound Nouns	59

SYNTAX.

60

Sentence—Subject & Predicate	60
Nouns	64
Pronouns	70
Verbs	71
Participles and Gerunds	73
Verbal Nouns	74
Indeclinable Words	75

ಸೂಚನೆ.

ಅಕ್ಷರ ಲಕ್ಷಣ.

				ಪಕ್ಕ.
ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು	೧
ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು	೪
ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು	೬

ಶಬ್ದ ಲಕ್ಷಣ.

ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು	೯
ಗುಣವಾಚಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು	೧೨
ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು	೧೧
ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು				
ಕ್ರಮವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು	೧೬
ವಿಕಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು	೩
ಅಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು	೪೨
ಸ್ವಾರ್ಥ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು		೫೦
ಕರ್ಮಣಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು	೫೧
ಪ್ರೇರಣಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು		”

				ಪಕ್ಕ.
ಅವ್ಯಯಗಳು	೪೨
ತದ್ಧಿತ ಪದಗಳು.	೪೬
ಕ್ರಿಯಾನಾಮಗಳು.	೪೭
ಸಮಾಸಪದಗಳು	೪೯

ಪ್ರಯೋಗ ಲಕ್ಷಣ.

೬೦

ವಾಕ್ಯದ ವಿವರ	೬೦
ನಾಮಪದಗಳು.	೬೪
ಸರ್ವನಾಮಗಳು	೭೦
ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.	೭೧
ಸೂತ್ರಗಳು.	೭೩
ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕಗಳು	೭೪
ಅವ್ಯಯಗಳು	೭೫

CANARESE GRAMMAR.

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸಾರ.

1. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕೂ ಬರೆಯುವದಕ್ಕೂ ಶಿಫಿಸುತ್ತದೆ.

OF LETTERS.

ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

2 ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಗಳು, ಇಲ್ಲಿವೆ ಅಕ್ಷರಗಳು, ಐವತ್ತೊಂದು. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ,

ಅ ಆ ಇ ಈ ಉ ಊ

ಋ ೠ ಎ ಏ ಐ

ಒ ಓ ಔ

ಅಂ ಅಃ

ಕ ಖ ಗ ಘಂ ಙ

ಚ ಛ ಜ ಝಂ ಞ

ಟ ಠ ಡ ಢಂ ಣ

ತ ಥ ದ ಧಂ ನ

ಪ ಫ ಬ ಭಂ ಮ

OF LETTERS.

ಯ ರ ಲ ವ

ಶ ಷ ಸ ಹ ಳ ಕ್ಷ .

3. ಇವು ಸ್ವರಗಳೆಂದೂ ವ್ಯಂಜನಗಳೆಂದೂ ಎರಡು ವಿಧವು.

4. ಸ್ವರವಾದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವ್ಯಂಜನವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿಯ ತಕ್ಕ ವರ್ಣವು; ವ್ಯಂಜನ ನುಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ವರ ಶೇರಿರಬೇಕು.

5. ಅಕಾರ ಮೊದಲು ಔಕಾರದ ವರಿಗೂ ಸ್ವರಗಳೆ.

6. ಇವು ಹ್ರಸ್ವವೆಂದೂ ದೀರ್ಘವೆಂದೂ ಎರಡು ವಿಧವು.

7. ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು—ಅ, ಇ, ಉ, ಋ, ಎ, ಒ.

8. ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು, ಆ, ಈ, ಊ, ಋ, ಏ, ಐ, ಔ.

9. ಅಂ ಅಃ ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೊನ್ನೆ (೦) ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಅನುಸ್ವಾರವೆಂದೂ, ಎರಡು ಸೊನ್ನೆ (೨) ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ವಿಸರ್ಗವೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಮತ್ತು ಇವು ಸ್ವರಗಳಿಗೂ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೂ ಸಮ್ಪ್ರದಾಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಯೋಗವಾಹಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವು.

10. ಕಕಾರ ಮೊದಲು ಳಕಾರದ ವರಿಗೂ ವ್ಯಂಜನಗಳು.

11. ಕ್ಷಕಾರವು ಕಕಾರ ಷಕಾರಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು.

12. ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಯಗಳು ಅವರ್ಗೀಯಗಳು ಎಂದು ಎರಡು ತರ ಉಂಟು. ವರ್ಗ ಅಂದರೆ ರಾಶಿ. ಐದು ವರ್ಗಗಳಿಂಟು.

14. ವರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ, ಪರುಷ, ಸರಳ, ಅನುನಾಸಿಕ, ಮೂರು ಶರ; ಪರುಷ ಅಂದರೆ ಘುಟ್ಟಿ ಎಂದೂ, ಸರಳ ಮೆತ್ತಗೆ ಎಂದೂ, ಅನುನಾಸಿಕ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿಯುವಂಥಾದ್ದೆಂದೂ, ಅರ್ಥ.

ಮುಖ		ನರಳ		ಅನುನಾಸಿಕ	
ಕ	ಖ	ಗ	ಘ		ಙ
ಚ	ಛ	ಜ	ಝ		ಞ
ಟ	ಠ	ಡ	ಢ		ತ
ಡ	ಢ	ದ	ಧ		ನ
ಪ	ಫ	ಬ	ಭ		ಮ

16. ವರ್ಣಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿದರೆ, ರೂಪ ಭೇದವಾಗು
ತ್ತವೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಕ ಕಾ ಕಿ ಕೀ ಕು ಕೂ ಕೌ ಕೌ ಕೇ ಕೈ
ಕೊ ಕೋ ಕೌ, ಕ್ಕ ಕ್ಖ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ
ಕ್ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ ಕ್ಕ

17. ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ವರ ಸೇರದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಕಟ್ಟು ಇದ್ದರೂ, ತಲೆಕಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅಕಾರ ಸೇರಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆ—ಕ, ಲ.

18. ಸ್ವರ ಶೇರದ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಕ್ಷರವೆಂದು ಹೆಸರು.
ಉದಾ. ಕ, ಖ, ಗ.

OF WORDS.

ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

19. ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಶಬ್ದವು. ಉದಾ. ತಲೆ, ಮುಖ, ಶರೀರ, ನಾ, ನೀ, ಅವ, ಬಿಡು, ನಡಿ.

20. ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ವಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಶಬ್ದಗಳು ಮಿಶ್ರವಾಗಿವೆ.

21. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ, ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಶೇರಿದವುಗಳು ಅನೇಕ ಉಂಟು.

22. ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡವಾದರೆ, ದೇಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ. ಕೆಂಪು, ಕೆನ್ನೆ, ಮನೆ, ಕೈ, ಕಾಲು, ಹುಳ, ಮಲ್ಲೆ.

23. ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗದೆ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದವು ತತ್ಸಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ — ದೇವ ನಾರಿ ಪುಷ್ಪ ಶೂರ ಪ್ರೀತಿ
ಕನ್ನಡ — ದೇವರು ನಾರಿಯು ಪುಷ್ಪವು ಶೂರನು ಪ್ರೀತಿಯು

24. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ತದ್ಭವವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ — ಅಕ್ಷರ ಸೂಚಿ ವೃಷಭ ದೇವಾಲಯ ಸ್ತಂಭ
ಕನ್ನಡ — ಅಕ್ಕರವು ಸೂಜಿಯು ಬಸವ ದೇಗಲ ಕಂಭು

OF WORDS.

25. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೇರಿನ ಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ. ಹುಕೂಂ, ಜಿಲ್ಲಿ, ತಯಾರಿ, ರಿಪೋರ್ಟು, ಅಪ್ಪೀಲ್, ಕೋರ್ಟು.

26. ಗ್ರಾಮ್ಯದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಲಿಯದವರು ಮಾತ್ರ ಅಡುವ ಮಾತು ಗ್ರಾಮ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ. ಹೂವು ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಹುವು; ಪುಸ್ತಕ, ಪಸ್ತಕ; ವಿಚಾರಣೆ, ಇಸಾರಣೆ; ಮೀಲೆ, ಮೀಗೆ; ಎಷ್ಟು, ಏನು; ಬ್ರನ್ನು, ಬೊಮ್ಮ.

27. ಕೆಬ್ಬಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ತರಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ನಾಮಪದ, ಗುಣವಾಚಕ, ಸರ್ವನಾಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಅವ್ಯಯ.

28. ಕೆಬ್ಬದ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಉದಾ. ಮನುಷ್ಯ, ಕುದುರೆ.

29. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಶೇರುವ ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಉದಾ. ಕುದುರೆಯು. ಇಲ್ಲಿ ಉ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಂತು.

30. ಪ್ರತ್ಯಯವುಳ್ಳ ಕೆಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪದ ಎಂಬ ಹೆಸರು.

31. ಅರ್ಥ ತಿಳುವ ಹಾಗೆ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ವಾಕ್ಯ ವು. ಉದಾ. ಆ ಮನೆ ಬೊಡ್ಡದು. ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯವನು.

32. ಕೆಬ್ಬಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳ ನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೆಬ್ಬ ಭೇದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸಂಧಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯ ಬೇಕು.

OF THE JUNCTION OF LETTERS,

ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು.

33. ಸಂಧಿಯಂದರೆ, ಕಿವಿಂಪಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಹೇಳುವ ಉಪಾಯ.

34. ಸಂಧಿ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ, ಆಗಮ, ಆದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

35. ಒಂದು ವರ್ಣ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದು ಲೋಪ. ಉದಾ. ಅವನು ಇಲ್ಲ—ಅವನಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಉ ಲೋಪವಾಯಿತು.

36. ಎರಡು ವರ್ಣಗಳ ನಡುವೆ ಬರುವದೇ ಆಗಮ. ಉದಾ. ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ—ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎ ಆಗಮ ಬಂತು.

37. ಒಂದು ವರ್ಣ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಬಂದರೆ, ಅದು ಆದೇಶ. ಉದಾ. ಆಡು, ಆಟ. ಇಲ್ಲಿ ಡು ಹೋಯಿತು, ಟ ಬಂತು; ಆದದರಿಂದ ಡು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಟ ಆದೇಶವಾಯಿತು.

JUNCTION OF VOWELS.

ಸ್ವರ ಸಂಧಿ.

38. ಅಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ ಅಕಾರಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ದೊಡ್ಡ ಅಪ್ಪನು, ದೊಡ್ಡಪ್ಪನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ.

OF THE JUNCTION OF LETTERS.

39. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಕಾರ ಬಂದರೆ ಎರಡು ಲೋಪವಾಗಿ ವ್ಯಂಜನ ಒತ್ತಾಗಿ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಮಾಡಿದ ಅದು ಮಾಡಿದ್ದು.

40. ಆ, ಇ, ಈ, ಎ, ಏ, ಐ, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ, ನಡುವೆ ಯ ಕಾರಾಗಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಕಾ—ಉತ್ತಾನೆ, ಕಾಯು ತ್ತಾನೆ; ಅಸ್ತಿ ಇಂದ, ಅಸ್ತಿಯಿಂದ; ಮನೆ ಅಲ್ಲಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ; ಸ್ತ್ರೀ ಇಂದ, ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ; ತೇ ಉವದು, ತೇಯುವದು; ಕೈ ಒಳಗೆ, ಕೈಯೊಳಗೆ.

41. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇ, ಎ, ಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು, ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ತಂದೆಗೆ ಆಯಿತು, ತಂದೆಗಾಯಿತು.

42. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮವಾದರೂ, ಲೋಪವಾದರೂ, ಆಗ ಬಹುದು. ಉದಾ. ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏ, ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲೇ, ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ; ಕುದುರೆಗೆ—ಉ, ಕುದುರೆಗೂ, ಕುದುರೆಯೂ.

43. ಉಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಮಗನು ಇಲ್ಲ. ಮಗನಿಲ್ಲ.

44. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೧ ಕಾರಾಗಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಗುರುವೆಂದು, ಗುರುವೆಂದು.

45. ಈ ನ್ಯಾಯಗಳು ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಗಳಾದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ನ್ಯಾಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಧಿ ಆಗ ಬೇಕು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,

OF THE JUNCTION OF LETTERS.

ಅಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಕಾರ ಬಂದರೆ, ಆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಗುಣ
ಅತಿಶಯ, ಗುಣಾತಿಶಯ.

ಅಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಕಾರ ಬಂದರೆ, ಆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಪರಿ
ಶುದ್ಧ ಅತ್ಯು, ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಯು.

ಇಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈಕಾರ ಬಂದರೆ, ಈ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಕವಿ ಈ
ಶ್ವರ, ಕವೀಶ್ವರ.

ಅಕಾರದ ಮೇಲೆ ಉಕಾರ ಬಂದರೆ, ಹಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಸಮು
ದ್ರ ಉದಕ, ಸಮುದ್ರೋದಕ, ಇತ್ಯಾದಿ.

JUNCTION OF CONSONANTS.

ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ.

46. ವ್ಯಂಜನಗಳು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬದಲಾಗು
ವವು. ಹಾಗಾದರೆ,

ಕ—ಗ—ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಮರಕಾಲ, ಮರಗಾಲ.

ತ—ದ—ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಹುಲಿ ಶೋಗಲು, ಹುಲಿದೋಗಲು.

ನ—ಬ—ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಶೋಮ ಪತ್ತು, ಶೋಂಬತ್ತು.

ಪ—ವ—ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ನಾಲಿ ಪತ್ತು, ನಾಲ್ವತ್ತು. ಇತ್ಯಾದಿ.

OF NOUNS.

ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

47. ನಾಮ ಪದವು ಯಾವದೊಂದರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವದು.

ಉದಾ. ಮನುಷ್ಯ, ಮರ, ಪಟ್ಟಿ, ವಸ್ತು, ಬುದ್ಧಿ, ಸುಖ.

48. ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಿರುಂಟು. ಅವು ಯಾವವಂ
ದರೆ, ಪುಲ್ಲಿಂಗವು, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವು, ನಪುಂಸಕಲಿಂಗವು. ಪುರುಷರನ್ನು ಹೇ
ಳುವದು ಪುಲ್ಲಿಂಗವು; ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವು; ಮಿಕ್ಕಾ
ದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ನಪುಂಸಕಲಿಂಗವು.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ.	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ.	ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
ಮನುಷ್ಯನು	ಹೆಂಡತಿಯು	ಕುರಿಯು

49. ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಏಕವಚನವೆಂದೂ ಬಹುವಚನವೆಂದೂ ಎರಡು
ವಚನಗಳಿರುಂಟು. ಏಕವಚನ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುವದು; ಬಹುವಚನ ಅನೇ
ಕವನ್ನು ಹೇಳುವದು.

50. ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿರುಂಟು. ಯಾವವಂದರೆ, ಪು
ಥಮೆ, ಸಂಬೋಧನೆ, ದ್ವಿತೀಯೆ, ತೃತೀಯೆ, ಚತುರ್ಥಿ, ಪಂಚಮಿ
ಷಷ್ಟಿ, ಸಪ್ತಮಿ.

51. ಆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶೋರಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಯಾವವಂದರೆ,
ಪ್ರಥಮೆ, ಉ; ಸಂಬೋಧನೆ, ಏ; ದ್ವಿತೀಯೆ, ಅ, ಅನು; ತೃತೀಯೆ

OF NOUNS.

ಇಂದ; ಚತುರ್ಥಿ, ಗೆ ಇಗೆ ಆಕ್ಕೆ; ಪಂಚಮಿ, ದೆಸೆಯಾದ; ಷಷ್ಠಿ, ಅ; ಸಪ್ತಮಿ, ಅಸ್ತಿ.

52. ಈ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಥಮಿ ಮೊದಲನೇದು; ದ್ವಿತೀಯ್ಯ ಎರಡನೇದು; ತೃತೀಯ್ಯ ಮೂರನೇದು; ಚತುರ್ಥಿ ನಾಲ್ಕನೇದು; ಪಂಚಮಿ ಐದನೇದು; ಷಷ್ಠಿ ಆರನೇದು; ಸಪ್ತಮಿ ಏಳನೇದು. ಇವು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ; ಆದದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

53. ಸಂಖ್ಯೋಧನೆ ಅಂದರೆ, ಕರೆಯುವ ವಿಭಕ್ತಿ. ಸಂಖ್ಯೋಧನೆಗೆ ಒದಲಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬರುವದುಂಟು. ಒಂದರೆ, ಆದರ ಕಡೆ ಸ್ವರವು ಹ್ರಸ್ವವಾಗಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಲಿ ಇರ ಬಹುದು. ಉದಾ. ಆಪ್ತ, ಅಪ್ಪಾ; ತಂದೆ, ತಂದೇ.

1. DECLENSION,

೧. ರೂಪ.

54. ಅಕಾರಂತ ಸ್ತ್ರೀ ಪುಲ್ಲಿಂಗದ ನಾಮಪದಗಳು ಎನೇ ರೂಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ, ಪುಲ್ಲಿಂಗವಾದರೆ, ನಕಾರಾಗಮವೂ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವಾದರೆ, ಲಕಾರಾಗಮವೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಬಹುವವಚನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಿಂಗಗಳ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ ಆಗಮ ಒರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಅರುಗಳ್ ಆಗಮ ಬರುವದುಂಟು.

OF NOUNS.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ.

ವೀರಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

		ವೀರರು	
ಪ್ರ.	ವೀರನು	ವೀರರು	ವೀರರುಗಳೂ
ಸಂ.	ವೀರನೇ	ವೀರರೇ	ವೀರರುಗಳೇ
ದ್ವಿ.	{ ವೀರನ ವೀರನನ್ನಾ }	{ ವೀರರ ವೀರರನ್ನಾ }	{ ವೀರರುಗಳ ವೀರರುಗಳನ್ನಾ }
ತತ್ವ.	ವೀರನಿಂದ	ವೀರರಿಂದ	ವೀರರುಗಳಿಂದ
ಚ.	ವೀರನಿಗೆ, ವೀರಗೆ	ವೀರರಿಗೆ	ವೀರರುಗಳಿಗೆ
ಪ.	{ ವೀರನದೇನೆ ಯಿಂದ }	{ ವೀರರದೇನೆ ಯಿಂದ }	{ ವೀರರುಗಳದೇನೆಯಿಂದ }
ಮ.	ವೀರನ	ವೀರರ	ವೀರರುಗಳ
ಸ.	ವೀರನಲ್ಲಿ	ವೀರರಲ್ಲಿ	ವೀರರುಗಳಲ್ಲಿ

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಹುಚ್ಚ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ. ಹುಚ್ಚಳು
ಸಂ. ಹುಚ್ಚಳೇ

ಹುಚ್ಚರು
ಹುಚ್ಚರೇ

QF NOUNS.

ಏಕವಚನ

ಬಹುವಚನ

ದ್ವಿ.	{ ಹುಚ್ಚಳ	ಹುಚ್ಚರ
	{ ಹುಚ್ಚಳನ್ನು	ಹುಚ್ಚರನ್ನು
ತೃ.	ಹುಚ್ಚಳಿಂದ	ಹುಚ್ಚರಿಂದ
ಚ.	ಹುಚ್ಚಳಿಗೆ	ಹುಚ್ಚರಿಗೆ
ಪ.	ಹುಚ್ಚಳದೆನೆಯಿಂದ	ಹುಚ್ಚರದೆನೆಯಿಂದ
ಪ.	ಹುಚ್ಚಳ	ಹುಚ್ಚರ
ಸ.	ಹುಚ್ಚಳಲ್ಲಿ	ಹುಚ್ಚರಲ್ಲಿ

2. DECLENSION.

೨. ರೂಪ.

೨೨. ಅಕಾರಾಂತ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗದ ನಾಮವದಗಳು ಎನ್ನೇ ರೂಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮೆ, ಸಂಪೋಧನೆ, ದ್ವಿತೀಯ್ಯ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಕಾರಾಗಮವೂ ತೃತೀಯ್ಯ, ಪಷ್ಠಿ, ಸಪ್ತಮಿಗಳಿಗೆ ದಕಾರಾಗಮವೂ ಬರುವವು. ಚತುರ್ಥಿಗೆ ಅಗಮವಿಲ್ಲ. ಬಹುವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗಳ ಅಗಮವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬರುವದು.

OF NOUNS.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಗಜ ಶಬ್ದವು.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ. ಗಜವು

ಗಜಗಳು

ಸಂ. ಗಜವೇ

ಗಜಗಳೇ

ದ್ವಿ. ಗಜವ, ಗಜವನ್ನು

ಗಜಗಳ, ಗಜಗಳನ್ನು

ತೃ. ಗಜದಿಂದ

ಗಜಗಳಿಂದ

ಚ. ಗಜಕ್ಕೆ

ಗಜಗಳಿಗೆ

ಪ. ಗಜದದೇಸಿಯಿಂದ

ಗಜಗಳದೇಸಿಯಿಂದ

ಮ. ಗಜದ

ಗಜಗಳ

ಸ. ಗಜದಲ್ಲಿ

ಗಜಗಳಲ್ಲಿ

3. DECLENSION.

೪. ರೂಪ.

56. ಇ, ಈ, ಎ, ಐ, ಕಾರಾಂತ ನಾಮಪದಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪುಲ್ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ೩ನೇ ರೂಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯಲ್ಲದೆ, ಮಿಕ್ಕಾದ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯಕಾರಾಗಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಅರ್ ಆಗಲಿ, ಗಳ್ ಆಗಲಿ ಬರುವದು. ನಪುಂಸಕವಾದರೆ, ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಗಳ್ ಆಗಮ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.

OF NOUNS.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಅರಿ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಅರಿಯು	ಅರಿಗಲ್ಲ
ಸಂ.	ಅರಿಯೇ	ಅರಿಗಲ್ಲೇ
ದ್ವಿ.	ಅರಿಯು, ಅರಿಯನು	ಅರಿಗಲ್ಲ, ಅರಿಗಲ್ಲನು
ತೃ.	ಅರಿಯಿಂದ	ಅರಿಗಲ್ಲಿಂದ
ಚ.	ಅರಿಗೆ	ಅರಿಗಲ್ಲಿಗೆ
ಪ.	ಅರಿಯದೆಸೆಯಿಂದ	ಅರಿಗಲ್ಲ ದೆಸೆಯಿಂದ
ಮ.	ಅರಿಯ	ಅರಿಗಲ್ಲ
ನ.	ಅರಿಯಲ್ಲಿ	ಅರಿಗಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಸ್ತ್ರೀಯು	ಸ್ತ್ರೀಯರು
ಸಂ.	ಸ್ತ್ರೀಯೇ	ಸ್ತ್ರೀಯರೇ
ದ್ವಿ.	ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ತ್ರೀಯನು	ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ತ್ರೀಯರನು

OF NOUNS.

ಏಕವಚನ.

ತೃ.	ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ
ಚ.	ಸ್ತ್ರೀಗೆ
ಋ.	ಸ್ತ್ರೀಯ ದೆಸೆಯಿಂದ
ಷ.	ಸ್ತ್ರೀಯ
ಸ.	ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ

ಬಹುವಚನ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ
ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ
ಸ್ತ್ರೀಯರ ದೆಸೆಯಿಂದ
ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ

ನಪುಂಸಕ ಕುರಿ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಪ್ರ.	ಕುರಿಯು
ಸಂ.	ಕುರಿಯೇ
ದ್ವಿ.	ಕುರಿಯ, ಕುರಿಯನ್ನು
ತೃ.	ಕುರಿಯಿಂದ
ಚ.	ಕುರಿಗೆ
ಋ.	ಕುರಿಯದೆಸೆಯಿಂದ
ಷ.	ಕುರಿಯ
ಸ.	ಕುರಿಯಲ್ಲಿ

ಬಹುವಚನ.

ಕುರಿಗಳು
ಕುರಿಗಳೇ
ಕುರಿಗಳು, ಕುರಿಗಳನ್ನು
ಕುರಿಗಳಿಂದ
ಕುರಿಗಳಿಗೆ
ಕುರಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ
ಕುರಿಗಳು
ಕುರಿಗಳಲ್ಲಿ

OF NOUNS.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಅರಿ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಅರಿಯು	ಅರಿಗಳು
ಸಂ.	ಅರಿಯೇ	ಅರಿಗಳೇ
ದ್ವಿ.	ಅರಿಯು, ಅರಿಯನ್ನಾ	ಅರಿಗಳ, ಅರಿಗಳನ್ನಾ
ತೃ.	ಅರಿಯಿಂದ	ಅರಿಗಳಿಂದ
ಚ.	ಅರಿಗೆ	ಅರಿಗಳಿಗೆ
ಪ.	ಅರಿಯದೆ ಸೇರಿಂದ	ಅರಿಗಳ ದೇಸೆಯಿಂದ
ಛ.	ಅರಿಯ	ಅರಿಗಳ
ನ.	ಅರಿಯಲ್ಲಿ	ಅರಿಗಳಲ್ಲಿ

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಸ್ತ್ರೀಯು	ಸ್ತ್ರೀಯರು
ಸಂ.	ಸ್ತ್ರೀಯೇ	ಸ್ತ್ರೀಯರೇ
ದ್ವಿ.	ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಾ	ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನಾ

OF NOUNS.

ఏకవచన.

త.	స్త్రీయింద
చ.	స్త్రీగే
ఘ.	స్త్రీయ దేసేయింద
ష.	స్త్రీయ
స.	స్త్రీయల్లి

బహువచన.

స్త్రీయరింద
స్త్రీయరిగే
స్త్రీయర దేసేయింద
స్త్రీయర
స్త్రీయరల్లి

నపుంసక కురి తబ్ద.

ఏకవచన.

ప్ర.	కురియు
సం.	కురియే
ద్వి.	కురియ, కురియన్ను
త.	కురియింద
చ.	కురిగే
ఘ.	కురియదేసేయింద
ష.	కురియ
స.	కురియల్లి

బహువచన.

కురిగళ్ళు
కురిగళ్ళే
కురిగళ్ళ, కురిగళ్ళన్ను
కురిగళ్ళింద
కురిగళ్ళిగే
కురిగళ్ళ దేసేయింద
కురిగళ్ళ
కురిగళ్ళల్లి

4. DECLENSION.

೪. ರೂಪ.

57. ಉ, ಊ, ಋ, ೠ, ಔ ಕಾರಾಂತ ನಾಮವದಗಳು ೪ನೇ ರೂಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ವಕಾರಾಗಮ ಬರುವದುಂಟು; ಆಗಮ ಬಾರದೆ ಇರುವದುಂಟು. ಕೆಲವು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ ಆಗಮ ಬರ ಬಹುದು. ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಗಳ್ ಆಗಮ ಬರುತ್ತದೆ.

58. ಗಂಙನು, ಹಂಙನು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಅರ್ ಆಗಮ ಬರುವದು.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಗುರು ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಗುರುವು	ಗುರುಗಳು
ಸಂ.	ಗುರುವೇ	ಗುರುಗಳೇ
ದ್ವಿ.	ಗುರುವ, ಗುರುವನ್ನು	ಗುರುಗಳ, ಗುರುಗಳನ್ನು
ತೃ.	ಗುರುಮಿದ, ಗುರುಮಿಂದ	ಗುರುಗಳಿಂದ
ಚ.	ಗುರುವಿಗೆ	ಗುರುಗಳಿಗೆ
ಪ.	ಗುರುವಿನದೇನೆಯಿಂದ	ಗುರುಗಳ ದೇನೆಯಿಂದ
ಷ.	ಗುರುವಿನ, ಗುರುವ	ಗುರುಗಳ
ಸ.	ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ, ಗುರುವಲ್ಲಿ	ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ

OF NOUNS.

ಕೂಸು ಶಬ್ದ.

ವಿಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ಕೂಸು	ಕೂಸುಗಳು
ನಂ.	ಕೂಸೇ	ಕೂಸುಗಳೇ
ದ್ವಿ.	ಕೂಸ, ಕೂಸನ್ನು	ಕೂಸುಗಳ, ಕೂಸುಗಳನ್ನು
ತೃ.	ಕೂಸಿಂದ, ಕೂಸಿನಿಂದ	ಕೂಸುಗಳಿಂದ
ಚ.	ಕೂಸಿಗೆ	ಕೂಸುಗಳಿಗೆ
ಪಂ.	ಕೂಸಿನದೆನೆಯಿಂದ	ಕೂಸುಗಳದೆನೆಯಿಂದ
ಷ.	ಕೂಸ, ಕೂಸಿನ	ಕೂಸುಗಳ
ಸ.	ಕೂಸಲ್ಲಿ, ಕೂಸಿನಲ್ಲಿ	ಕೂಸುಗಳಲ್ಲಿ

NOUNS OF RELATIONSHIP.

ಬಂಧು ವಾಚಕಗಳು.

59. ಅಕಾರಾಂತ ಬಂಧುವಾಚಕ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಅಂದಿ5
ಆಗಮ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ.

ವಿಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ತಮ್ಮನು	ತಮ್ಮಂದಿರು
ನಂ.	ತಮ್ಮನೇ	ತಮ್ಮಂದಿರೇ, ಇತ್ಯಾದಿ.

OF NOUNS.

60. ಇದಕ್ಕುವವಾದವು ಮಗ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ ಅದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ. ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ. ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ.

ಏಕವಚನ. ಮಗನು. ಮಗಳು. ಮಗುವು.

ಬಹುವಚನ. ಮಕ್ಕಳು. ಇತ್ಯಾದಿ.

61. ಅಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ, ಅವ್ವ, ಮಾತರ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪುಲ್ಲಿಂಗದ ಹಾಗೆ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಪ್ರ. ಅಮ್ಮನು. ಸಂ. ಅಮ್ಮನೇ. ಇತ್ಯಾದಿ.

OF ADJECTIVES.

ಗುಣವಾಚಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

62. ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಗುಣವಾಚಕವು. ಉದಾ. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನು. ದೊಡ್ಡ ಮನೆ. ಕಠಿಣ ಕುದುರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ, ದೊಡ್ಡ, ಕಠಿಣ ಎಂಬವುಗಳು ಗುಣವಾಚಕಗಳು.

63. ಗುಣವನ್ನಲ್ಲದೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಗುಣವಾಚಕದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕೇರಿಸಬಹುದು.

OF ADJECTIVES.

ఁబదాఁకరణం.

ఁబిరియనా ఁబిరియళు ఁబిరిదు
ఁబొనబనా ఁబొనబళు ఁబొనదు, ఁబొనతు

64. ఇచ్చగళ మేరి బంద దుప్రత్యయ అదు శబ్దవేంబు ననఁ
సొనుదొంద బుత్తవే. అదకారణ అదర విభక్తిగళే అగుత్తవే.
అ విభక్తిగళు ముందే తొలగింపురువవు.

వస్తువన్ను నరు ఁబొనవంధ గుణవాఙ్మక సామపదకే నవనా
నవనాద.

65. గుణవాఙ్మకగళిగే అదు, అదంధ, ప్రత్యయగళు బుత్తవే.
మత్తు నానువాఙ్మకగళిగే అదు, అదంధ, లుళ్ళ, లుళ్ళంధ ప్రత్య
యగళున్ను శేరిసిదరే గుణవాఙ్మకగళ అధఁ కేందుత్తవే. లుదా.
పరిశుద్ధవాద, పరిశుద్ధవాదంధ, పాపవాద, పాపవాదంధ, పాప
వుళ్ళ, పాపవుళ్ళంధ.

66. లేబ్బుననొ అళితేయనొ ఁబొనవ శబ్దగళు గుణవాఙ్మక
కే నమ్మంధవారుత్తవే. అవు యావవందరే, అనేక కల, ఇచ్చు,
అచ్చు, ఎల్ల. మత్తు ఒందు, ఎరడు, మొదలద సుఖ్యావా
ఙ్మకగళు.

67. ఎల్ల శబ్దవు అళితేయనొ ఁబొనవ కడేయల్లి ఏకవఙ్మన;
లేబ్బుననొ ఁబొనవ కడేయల్లి నిత్య బహువఙ్మన.

ఁబదాఁకరణం.

మనెయెల్ల, దేశవెల్ల, ఎల్ల జనరు, ఎల్లరు. ఇత్యాది.

NUMERALS.

ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕಗಳು.

68. ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು; ಒಬ್ಬ, ಇಬ್ಬ, ಮೂವ, ಮೊದಲಾದ
ಲೆಖ್ಪದ ಶಬ್ದಗಳ ರೂಪಗಳು ಯಾವವಂದರೆ:—

69. ಒಬ್ಬ ಶಬ್ದ.

ಫಂ. ಏಕ.	ಸ್ತ್ರೀ. ಏಕ.	ಪು. ಸ್ತ್ರೀ. ಬಹು.
ಪ್ರ. ಒಬ್ಬನು	ಒಬ್ಬಳು	ಒಬ್ಬರು
ದ್ವಿ. ಒಬ್ಬನ, ಒಬ್ಬನನ್ನು	ಒಬ್ಬಳ, ಒಬ್ಬಳನ್ನು	ಒಬ್ಬರ, ಒಬ್ಬರನ್ನು
ತೃ. ಒಬ್ಬನಿಂದ	ಒಬ್ಬಳಿಂದ	ಒಬ್ಬರಿಂದ
ಚ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ, ಒಬ್ಬಗೆ	ಒಬ್ಬಳಿಗೆ	ಒಬ್ಬರಿಗೆ
ಪ. ಒಬ್ಬನದೆಸೆಯಿಂದ	ಒಬ್ಬಳದೆಸೆಯಿಂದ	ಒಬ್ಬರದೆಸೆಯಿಂದ
ಷ. ಒಬ್ಬನ	ಒಬ್ಬಳ	ಒಬ್ಬರ
ಸ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ	ಒಬ್ಬಳಲ್ಲಿ	ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ

ಇದರ ಬಹುವಚನದ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬ, ಮೂವ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ
ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ; ಅವುಗಳಿಗೆ ಏಕವಚನವಿಲ್ಲ.

PRONOUNS.

76. ಅತ್ಯಾಧಿಕವಾದದ್ದು, ತಾ.

77. ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಕವಾದವುಗಳು. ಯಾವ, ಏನು.

78. ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ನಾ, ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ; ನೀ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ; ಅವ, ಆದು, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಪುಥಮ ಪುರುಷವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು.

79. ಅತ್ಯಾಧಿಕವಾದ ತಾ ಎಂಬುವದು ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬರುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಪ್ರಂಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

80. ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಕವಾದದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವದು.

81. ನಾ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ. ನಾನು
ದ್ವಿ. ನನ್ನ, ನನ್ನನ್ನು
ತೃ. ನನ್ನಿಂದ
ಚ. ನನಗೆ
ಪ. ನನ್ನದೆನೆಯಿಂದ
ಷ. ನನ್ನ
ಸ. ನನ್ನಲ್ಲಿ

ನಾವು
ನಮ್ಮ, ನಮ್ಮನ್ನು
ನಮ್ಮಿಂದ
ನಮಗೆ
ನಮ್ಮದೆನೆಯಿಂದ
ನಮ್ಮ
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

PRONOUNS.

82. ನೀ ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ.	ನೀನು
ದ್ವಿ.	ನಿನ್ನಾ, ನಿನ್ನಾನಾ
ತೃ.	ನಿನ್ನಿಂದ
ಚ.	ನಿನಗೆ
ಪ.	ನಿನ್ನದೆಸೆಯಿಂದ
ಮ.	ನಿನ್ನ
ನ.	ನಿನ್ನಲ್ಲಿ

ನೀವು
ನಿಮ್ಮ, ನಿಮ್ಮನಾ
ನಿಮ್ಮಿಂದ
ನಿಮಗೆ
ನಿಮ್ಮದೆಸೆಯಿಂದ
ನಿಮ್ಮ
ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

83. ಅವ ಶಬ್ದ.

ಪ್ರ.	ಅವನು
ದ್ವಿ.	ಅವನ, ಅವನನಾ
ತೃ.	ಅವನಿಂದ
ಚ.	ಅವನಿಗೆ
ಪ.	ಅವನದೆಸೆಯಿಂದ
ಮ.	ಅವನ
ನ.	ಅವನಲ್ಲಿ

ಅವರು
ಅವರ, ಅವರನಾ
ಅವರಿಂದ
ಅವರಿಗೆ
ಅವರದೆಸೆಯಿಂದ
ಅವರ
ಅವರಲ್ಲಿ

ಹೀಗೆ ಇವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನಾ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು.

PRONOUNS.

84. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಆತ ಈತ ಶಬ್ದಗಳು ಅವನು ಶಬ್ದದ ಹಾಗೆ ರೂಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹುವಚನವಿಲ್ಲ.

85. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಈಕೆ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಬ್ದದ ಹಾಗೆ ರೂಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹುವಚನವಿಲ್ಲ.

86. ಅದು ಶಬ್ದ.

ಏಕವಚನ.

ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರ. ಅದು	ಅವು, ಅವುಗಳು
ದ್ವಿ. ಅದ, ಅದನ್ನು	ಅವ, ಅವನ್ನು, ಅವುಗಳ, ಅವುಗಳನ್ನು
ತೃ. ಅದರಿಂದ	ಅವುಗಳಿಂದ
ಚ. ಅದಕ್ಕೆ	ಅವಕ್ಕೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ
ಷ. ಅದರದೇನೆಯಿಂದ	ಅವುಗಳದೇನೆಯಿಂದ
ಷ. ಅದರ	ಅವುಗಳ
ಸ. ಅದರಲ್ಲಿ	ಅವುಗಳಲ್ಲಿ

ಹೀಗೆ ಇದು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು.

PRONOUNS.

87. ತಾ ಶಬ್ದ.

ವಿಕವಚನ.

ಏಕವಚನ.

ಪ್ರ.	ತಾನು	ತಾವು
ದ್ವಿ.	ತನ್ನ, ತನ್ನನ್ನು	ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮನ್ನು
ತೃ.	ತನ್ನಿಂದ	ತಮ್ಮಿಂದ
ಚ.	ತನಗೆ	ತಮಗೆ
ಪ.	ತನ್ನದೆಸೆಯಿಂದ	ತಮ್ಮದೆಸೆಯಿಂದ
ಷ.	ತನ್ನ	ತಮ್ಮ
ಸ.	ತನ್ನಲ್ಲಿ	ತಮ್ಮಲ್ಲಿ

88. ಯಾವ ಶಬ್ದ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು; ಛಂ
ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವ ಶಬ್ದದ ಹಾಗೆ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ ; ನಪುಂಸಕದಲ್ಲಿ
ಅದು ಶಬ್ದದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

89. ಏನು ಶಬ್ದ ನಿತ್ಯ ವಿಕವಚನ.

90. ಪ್ರ. ಏನು; ದ್ವಿ. ಏನು, ಏನ; ತೃ. ಯಾತರಿಂದ;
ಚ. ಯಾತಕ್ಕೆ, ಯಾಕೆ; ಪ. ಯಾತದೆಸೆಯಿಂದ; ಷ. ಯಾತರ, ಸ.
ಯಾತರಲ್ಲಿ. ಅವರೂಪವಾಗಿ—ಏತರಿಂದ—ಏತಕ್ಕೆ, ಏಕೆ, ಏತರ, ಏತ
ರಲ್ಲಿ ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

VERBS.

ಕ್ರಿಯಾವದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

91. ಕ್ರಿಯಾವದವೆಂದರೆ, ಇರೋಣ, ವಡೋಣ, ಮಾಡೋಣ, ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಮಾತು.

92. ಅದರ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ, ಧಾತು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ. ಬಿಡು, ಇಳಿ, ಕರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

93. ಕ್ರಿಯಾವದಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ, ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಕಾಲಭೇದಗಳುಂಟು.

94. ಅವುಗಳಿಗೆ, ಸರ್ವನಾಮಗಳಿಗೆ ಶೇರುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಆಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ, ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ, ನೀನು ಮಾಡುತ್ತೀ; ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ, ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

95 ಮತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶೇರುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಹಾಗೆ ಲಿಂಗ ವಚನಗಳ ಭೇದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಿಂಗ ಉಂಟು. ಪುಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಬಹು ವಚನದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

96. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಲಗಳುಂಟು. ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತು. ವರ್ತಮಾನ ಈಗಿನ ಕಾಲ; ಭೂತ ಹೋದ ಕಾಲ; ಭವಿಷ್ಯತ್ತು ಬರುವ ಕಾಲ.

97. ಕ್ರಿಯಾವದಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ರೂಪಗಳು ಉಂಟು: ಅವ್ಯಯ ರೂಪಗಳೂ ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪಗಳೂ. ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವ್ಯಯ ರೂಪ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

VERBS

98. ಅನ್ಯಯ ರೂಪಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಭಾವರೂಪಗಳೂ ನ್ಯೂನಗಳೂ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ, ಲಿಂಗ, ವಚನ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

99. ಭಾವರೂಪ, ಕಾಲ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಧಾತುವಿನ ಅರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವದು. ಮೂರು ಭಾವರೂಪಗಳು ಉಂಟು. ಉದಾ. ಮಾಡ, ಮಾಡಲು, ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ.

100. ನ್ಯೂನಗಳು ಅಖ್ಯಾತ ರೂಪವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕಾಗಲಿ, ನಾಮಪದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸರ್ವನಾಮಕ್ಕಾಗಲಿ ಶೇರ ಬೇಕು. ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಶೇರ ತಕ್ಕ ನ್ಯೂನ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನ, ಇಲ್ಲವೆ ಕ್ರಿಯಾ ನ್ಯೂನವೆಂದೂ, ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಶೇರ ತಕ್ಕದ್ದು ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನವೆಂದೂ, ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು.

101. ಮೂರು ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನಗಳು ಉಂಟು. ಯಾವವೆಂದರೆ, ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ನಿಷೇಧ. ಉದಾ. ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡಿ, ಮಾಡದೆ.

102. ಅವು ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಶೇರುವ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದನು; ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟನು; ಕೊಡದೆ ಹೋದನು.

103. ಮೂರು ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನಗಳು ಉಂಟು. ಯಾವವೆಂದರೆ, ವರ್ತಮಾನ, ಇಲ್ಲವೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತು, ಭೂತ, ನಿಷೇಧ. ಉದಾ. ಮಾಡುವ, ಮಾಡಿದ, ಮಾಡದ.

104. ಅವು ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಶೇರುವ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಗು, ನೋಡದ ಜನರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಗುಣವಾಚಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿದೆ.

VERBS.

105. ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತು, ಸಂಶಯ, ವಿಧಿ, ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳು.

106. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ, ಲಿಂಗ, ವಚನಗಳ ಭೇದವುಂಟು.

107. ಆಖ್ಯಾತವಾದ ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತು ರೂಪಗಳು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ವರ್ತ. ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಭೂತ. ನಾನು ಬರೆದೆನು. ಭವಿ. ನಾನು ಬರೆಯುವೆನು.

108. ಸಂಶಯ ರೂಪ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಮಾಡಿಯೇನು; ನುಡಿದೇನು. ಪುರುಷ ಪುತ್ರಯಗಳನ್ನು ಭೂತ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಶೇರಿಸಿದರೆ, ಈ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ.

109. ವಿಧಿ, ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವದನ್ನೂ ಬೇಡುವದನ್ನೂ ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಮಾಡು.

110. ನಿಷೇಧ, ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಮಾಡನು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೂಪಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವದು.

111. ಆಯಾ ರೂಪಕ್ಕೆ ಅದರ ಸ್ವಂತ ಪುತ್ರಯಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶೇರಿಸ ಬೇಕು.

VERBS.

ಧಾತುವಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

1. ಭಾವರೂಪ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಹತ್ತುನ ಹಾಗೆ, ಧಾತು ಉಕಾರಾಂತವಾದರೆ, ಅದರ ಉಕಾರ ಲೋಪವಾಗ ಬೇಕು; ಇಕಾರಾಂತ ಏಕಾರಾಂತವಾದರೆ, ಯ ಅಗಮ ಬರ ಬೇಕು. ಉದಾ.

ಧಾತು	ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.	ರೂಪಗಳು.
ಮಾಡ	ಅ, ಅಲು, ಅಲಿಕ್ಕಿ.	ಮಾಡ ಮಾಡಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿ.
ನುಡಿ	— — —	ನುಡಿಯ ನುಡಿಯಲು ನುಡಿಯಲಿಕ್ಕಿ.
ಬರೆ	— — —	ಬರೆಯ ಬರೆಯಲು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಿ.

2. ನ್ಯೂನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು:— ಉತ್ತಾ, ಇ, ಅದೆ. ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು:— ಉವ, ಇದ, ಅದ, ಉದಾ.

ಧಾತು. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ರೂಪಗಳು.

ಮಾಡ	ಉತ್ತಾ, ಇ, ಇದು, ಅದೆ.	ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡಿ, ಮಾಡದೆ
ನುಡಿ		ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ನುಡಿದು, ನುಡಿಯದೆ.
ಬರೆ		ಬರೆಯುತ್ತಾ, ಬರೆದು, ಬರೆಯದೆ.
ಮಾಡ	ಉವ, ಇದ, ಅದ.	ಮಾಡುವ, ಮಾಡಿದೆ, ಮಾಡದ.
ನುಡಿ		ನುಡಿಯುವ, ನುಡಿದ, ನುಡಿಯದ.
ಬರೆ		ಬರೆಯುವ, ಬರೆದ, ಬರೆಯದ.

VERBS.

3. విధి ప్రత్యయగళు. లుదా.

ధాతు. ప్రత్యయగళు.

రూపగళు

మాడ్	{	అలి, లు, అలి, లువ,	{	మాడలి, మాడు, మాడలి.
నూడి		ఇరి, అలి.		మాడువ, మాడిరి, మాడలి.
ఒరే				నూడియలి, నూడి, నూడియలి.
				నూడియువ, నూడియిరి, నూడియలి.
				ఒరేయలి, ఒరే, ఒరేయలి.
				ఒరేయువ, ఒరేయిరి, ఒరేయలి.

4. నిషేధ ప్రత్యయగళు. లుదా.

ధాతు. ప్రత్యయగళు.

రూపగళు.

మాడ్	{		{	మాడేను, మాడే, మాడను, మాడరు.
నూడి		ఎను, ఎ, అను, అదు,		మాడేవు, మాడిరి, మాడరు, మాడవు.
ఒరే		ఎవు, అరి, అరు, అవు.		నూడియను, నూడియ, నూడియను, నూడియళు, నూడియదు.
				నూడియవు, నూడియిరి, నూడియరు, నూడియవు.
				ఒరేయను, ఒరేయ, ఒరేయను, ఒరేయళు, ఒరేయదు.
				ఒరేయవు, ఒరేయిరి, ఒరేయరు, ఒరేయవు.

నూనగళు మీలే యత్త తక్కు ప్రత్యయగళు.

ఆఖ్యత పుర.పాథక ప్రత్యయగళు.

VERBS.

1. ವರ್ತಮಾನ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ವರ್ತಮಾನ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಶೇರ ಬೇಕು. ಉದಾ.

ವ. ಅ. ನ್ಯೂ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ರೂಪಗಳು.

ಮಾಡುತ್ತಾ { ಏನೆ, ಈ, ಅನೆ, ಅಲೆ, ಅದೆ. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾಡುತ್ತಿ, ಮಾಡುತ್ತಾನೆ,
— { ಏವೆ, ಈರಿ, ಅರೆ, ಅವೆ. ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ, ಮಾಡುತ್ತದೆ;
ಮಾಡುತ್ತೀವೆ, ಮಾಡುತ್ತೀರಿ,
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡುತ್ತವೆ.

2. ಭೂತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಭೂತ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಶೇರ ಬೇಕು. ಉದಾ.

ವಿ. ನ್ಯೂ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ರೂಪಗಳು.

ಮಾಡಿದ { ಏನು, ಇ, ಅನು, ಅಳು, ಇತ್ತು { ಮಾಡಿದನು ಮಾಡಿದಿ, ಮಾಡಿದನು,
ಮಾಡಿದವು, ಮಾಡಿತು;
ಮಾಡಿದವು, ಮಾಡಿರಿ, ಮಾಡಿದರು,
ಮಾಡಿದವು.

3. ಭವಿಷ್ಯತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ವರ್ತಮಾನ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಶೇರ ಬೇಕು. ಉದಾ.

ವಿ. ನ್ಯೂ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ರೂಪಗಳು.

ಮಾಡ್ { ಏನು, ಇ, ಅನು, ಅಳು, ಅದು, { ಮಾಡುವೆನು, ಮಾಡುವಿ, ಮಾಡುವನು,
ಮಾಡುವಳು, ಮಾಡುವರು.
ಮಾಡುವೆವು, ಮಾಡುವಿರಿ, ಮಾಡುವರು.
ಮಾಡುವವು.

4. ಸಂಕೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಭೂತ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಶೇರ ಬೇಕು. ಉದಾ.

VERBS.

అ. న్యూ. ప్రత్యయగళు.

రూపగళు.

మాడి { ఏను, ఈయే, అను, అల్లు, } మాడియేను, మాడియే, మాడ్కాను,
మాడి { ఈతు, ఏవు, ఈరి, అరు, అవు. } మాడ్కాళు, మాడితు.
మాడి { ఈతు, ఏవు, ఈరి, అరు, అవు. } మాడ్కేవు, మాడిరి, మాడ్కారు,
మాడ్కావు.

కేళగే బరువ క్రియానాలేయల్లి ఎరడు లుదః ఘరణేగళు
కొడల్పట్టవే; లుకారాంత మాడు ధాతు ఒందొ, ఇకారాంత
నుడి ధాతు ఒందొ. లుకారాంత ధాతుగళేల్లి మాడు ధాతువిన
హాగే, ఇకారాంత ఏకారాంత ధాతుగళేల్లి నుడి ధాతువిన
హాగే అగుత్తువే.

మాడు ధాతు.

అవ్యయ రూపగళు.

1. భావ రూపగళు. మాడ, మాడలు, మాడలిక్కే.

2. న్యూన రూపగళు.

అనురణి న్యూనగళు:—వతక. మాడుత్తా; భూత. మాడి;
నిషే. మాడదే.

విశేషణ న్యూనగళు:—వతక. మాడువ; భూత. మాడిద;
నిషేధ. మాడద.

VERBS.

ಅಖ್ಯಾತರೂಪಗಳು.

ವರ್ತಮಾನಕಾಲ.

	ಏಕವಚನ.	ಬಹುವಚನ.
1.	ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.	ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
2.	ಮಾಡುತ್ತೀ.	ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.
3.	ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.	} ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
{ ಪು.	ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.	
{ ಸ್ತ್ರೀ.	ಮಾಡುತ್ತದೆ.	
{ ನ.		ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಭೂತಕಾಲ.

1.	ಮಾಡಿದೆನು.	ಮಾಡಿದೆವು.
2.	ಮಾಡಿದಿ.	ಮಾಡಿದಿರಿ.
3.	ಮಾಡಿದನು.	} ಮಾಡಿದರು.
{ ಪು.	ಮಾಡಿದಳು.	
{ ಸ್ತ್ರೀ.	ಮಾಡಿತು.	
{ ನ.		ಮಾಡಿದವು.

ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ.

1.	ಮಾಡುವೆನು.	ಮಾಡುವೆವು.
2.	ಮಾಡುವಿ.	ಮಾಡುವಿರಿ.

VERBS.

ఏకవచన.

బహువచన.

3. { పు. నుడియుత్తానే. } నుడియుత్తారే.
 స్త్రీ. నుడియుత్తాళ్ళే.
 న. నుడియుత్తదే. నుడియుత్తవే.

భూతకాల.

1. నుడిదేను. నుడిదేవు.
 2. నుడిది. నుడిదిరి.
 3. { పు. నుడిదను. } నుడిదరు.
 స్త్రీ. నుడిదళ్ళు.
 న. నుడియితు. నుడిదవు.

భవిష్యత్కాల.

1. నుడియువేను. నుడియువేవు.
 2. నుడియువి. నుడియువిరి.
 3. { పు. నుడియువను. } నుడియువరు.
 స్త్రీ. నుడియువళ్ళు.
 న. నుడియువదు. నుడియువవు.

సంశయ రూప.

1. నుడిదేను. నుడిదేవు.
 2. నుడిదియే. నుడిదిరి.

VERBS.

ఏకవచన.

బహువచన.

3.	{	పు.	నుడిదాను.	}	నుడిదారు.
		స్త్రి.	నుడిదాళ్ళు.		
		న.	నుడిదిగితు.		

నిషేధ.

1.	నుడియేను.	నుడియేవు.			
2.	నుడియే.	నుడియేరి.			
3.	{	పు.	నుడియను.	}	నుడియరు.
		స్త్రి.	నుడియళ్ళు.		
		న.	నుడియదు.		
			నుడియేవు.		

విధి.

1.	నుడియలి.	నుడియువ.	నుడియోణ.
2.	నుడి.	నుడియిరి.	
3.	$\left. \begin{array}{l} \text{పు.} \\ \text{స్త్రి.} \\ \text{న.} \end{array} \right\}$	నుడియలి.	నుడియలి.

VERBS.

ಸಂಯುಕ್ತ ರೂಪಗಳು.

113. ಭಾವರೂಪದ ಮೇಲೆಯೂ, ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಬೇರೆ ಅವ್ಯಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಶೇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅವ್ಯಯಗಳು ಕೂಡುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಯುಕ್ತ ರೂಪವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ.

ಭಾವರೂಪ.	ಮಾಡಲು.	ಆಗ	ಮಾಡಲಾಗಿ
ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ. ಮಾಡುವ.	{	ಆಗ	ಮಾಡುವಾಗ
		ಆಗೈ	ಮಾಡುವಾಗೈ
		ಅಲ್ಲಿ	ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ. ಮಾಡಿದ.	{	ಆಗ	ಮಾಡಿದಾಗ
		ಆಗ್ಯೂ	ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ
		ರೆ	ಮಾಡಿದರೆ
		ರೂ	ಮಾಡಿದರೂ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿ, ಮಾಡುವಾಗ, ಮಾಡುವಾಗೈ, ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಮಾಡಿದಾಗ, ಎಂಬವುಗಳು ಸಮ ಕಾಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ; ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾಡಿದರೂ, ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಎಂಬವುಗಳು ಸಂದೇಹಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

VERBS.

ವಿಕಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು.

114. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೂಪ ಹೊಂದು ವ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು ವಿಕಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು.

115. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು, ಅವ್ಯಾತ ಭೂತ ಸಂಶಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಭೂತ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನದಲ್ಲಿಯೂ, ಭೂತ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವ್ಯಾತ ಭೂತ ಸಂಶಯ ರೂಪಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಭೂತ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನದಿಂದ ಆಗುವ ಕಾರಣ, ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ಭೂತ ನಪುಂಸಕ ಪ್ರಥಮ ಏಕವಚನ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಅದರ ರೂಪ ತೋರಿಸ ಬೇಕು.

ವಿಕಾರ ಭೂತರೂಪಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

ಭಾತು.	ಭೂತ. ಅನು. ನ್ಯೂನ	ಭೂತ ವಿಶೇ. ನ್ಯೂನ.	ಭೂತ ಅವ್ಯಾತ ನಪುಂಸ ಕೈಕವಚನ.	ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಭಾತುಗಳು.
ಬಿರಿ	ಬಿರಿದು ಬಿರಿತು	ಬಿರಿದ ಬಿರಿತ	ಬಿರಿಯಿತು.	ಬಿರಿ, ಬಲಿ, ಅಲೆ, ಮು ನಿ, ಅನೆ, ಎಸೆ, ಕಿಸಿ, ಕುಸಿ, ನು ಸಿ, ಬಸಿ, ಬೆ ಸೆ, ಮಸೆ, ಹಸಿ, ಹಿಸಿ, ಹುಸಿ, ಹೊಸೆ, ದುಡಿ.

VERBS.

ಧಾತು.	ಭೂತ ಅನು. ನ್ಯಾಸ. ವಿಶೇ. ನ್ಯಾಸ.	ಭೂತ. ವಿಶೇ. ನ್ಯಾಸ.	ಭೂತ ಅಭಿವ್ಯಾಜ. ನಪುಂಸಕೈಕವಚನ.	ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸರಿಪಟ್ಟ ಧಾತುಗಳು.
ಅರಿ.	ಅರಿತು	ಅರಿತ	ಅರಿಯಿತು	ಅರಿ, ಕುರಿ, ಮರೆ, ತೆರೆ ರು, ಅವಿ, ಕಲಿ, ಬರೆ. ಮರೆ, ಕಲೆ, ಕೇಲೆ, ಚಳಿ, ಮೊಲೆ.
ಬಾ	ಬಾತು	ಬಾತ	ಬಾತಿತು	ಬಾ, ಬೀ, ಕೀ, ಹೂ
ಬೆವರು	ಬೆವತ್ತು	ಬೆವತ್ತು	ಬೆವತ್ತಿತು	ಬೆವರು, ಕೊನರು, ಬೆ, ಗುರು, ತಳಿರು, ಮಿಳಿ ರು, ಕವಲು, ಮಡಲು.
ಒದೆ	ಒದ್ದು	ಒದ್ದ	ಒದ್ದಿತು	ಒದೆ, ಕದಿ, ಹಡಿ, ಹೊದಿ.
ಮಿಡಿ	ಮಿತ್ತು	ಮಿತ್ತು	ಮಿತ್ತಿತು	ಮಿಡಿ.
ಅನ್ನಾ	ಅಂದು	ಅಂದ	ಅಂದಿತು	ಅನ್ನಾ, ಎನ್ನಾ, ತಿನ್ನಾ.
ಉಣ್ಣು	ಉಂಡು	ಉಂಡ	ಉಂಡಿತು	ಉಣ್ಣು, ಕಾಣು, ಕೊಳ್ಳು.

VERBS.

భూత. కాతు.	భూత. అను. న్నూన.	భూత. విశే. న్నూన	భూత. ఆఖ్యాత నప్తంవ కృశవచన.	లుదాహతనగే పరియద ధాతుగళు.
కేలల్లు	కేలందు	కేలంద	కేలందితు	కేలల్లు, నల్లు, తరు, బరు.
నిల్లు	నింతు	నింత	నింతితు	నిల్లు.
గేల్లు	గేద్దు	గేద్ద	గేద్దితు	గేల్లు, మేల్లు, కల్లు, గరు.
హేరు	హేత్తు	హేత్త	హేత్తితు	హేరు, అనరు, ఎజ్జ రు, తేరు, బేనరు, హేరు, అల్లు, లుల్లు.
ఏల్లు	ఎద్దు	ఎద్ద	ఎద్దితు	ఏల్లు, బిల్లు.
కీల్లు	కీత్తు	కీత్త	కీత్తితు	కీల్లు.
ఇడు	ఇట్టు	ఇట్ట	ఇట్టితు	ఇడు, అడు, లుడు, కేడు, కేడు, తేడు, డు, నేడు, పడు, బి డు, మడు, నుడు.

VERBS.

ధాతు.	భూత అను. నశ్యన.	భూత విశ్లే. నశ్యన.	భూత. ఆభిషేక నశ్చంపకృతవచ.	ఋదావరణగే పరియోగ ధాతుగళు.
నగు	నక్కు	నక్కు	నక్కితు	నగు, టుగు, బిగు, మిగు, డొగు.
బినాడు	బినాటు	బినాటు	బినాటితు	బినాడు, బినుడు, డొరడు.
ఈను	ఈదు	ఈద	ఈయితు	ఈను.
సీను	సీతు	సీత	సీతితు	సీను, ఆను, నొను, కూరు, డొలు, నూ లు, నేలు, నాలు, నొలు, డొలు.
నొలు	నొందు	నొంద	నొందితు	నొలు, బేలు, మొ.
ఈ	ఇత్తు	ఇత్తు	ఇత్తితు	ఈ, నా.
అగు	అగ	అద	అయితు	అగు, డొగు.

116. నల్లు, తరు, బరు, ఇరు, బిల్లు ఎంబు ధాతుగళిగే భూ

VERBS.

ತ ಆಖ್ಯಾತ ನಪುಂಸಕೈಕ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಿತ ರೂಪ ಬರುವದು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಸಂತು, ತಂತು, ಬಂತು, ಇತ್ತು, ಬಿತ್ತು.

117. ವಿಕಾರವಾದ ಭವಿಷ್ಯದ್ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ ರೂಪಗಳು, ಆಖ್ಯಾತ ಭವಿಷ್ಯದ್ರೂಪಗಳು.

ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ.

(ಅನ್ತು) ಅಂಬ = ಅಂಬುವ.

(ಎನ್ತು) ಎಂಬ = ಎಂಬುವ.

(ತಿನ್ತು) ತಿಂಬ = ತಿಂಬುವ.

(ಉನ್ತು) ಉಂಬ = ಉಂಬುವ.

(ಕೊಳ್ತು) ಕೊಂಬ = ಕೊಂಬುವ.

(ಕಾಣು) ಕಾಂಬ = ಕಾಂಬುವ.

118. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದರೆ, ಆಖ್ಯಾತ ಭವಿಷ್ಯದ್ರೂಪ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ.

ಆಖ್ಯಾತ ಭವಿಷ್ಯತ್

ಅಂಬೆನು = ಅಂಬುವೆನು.

ಅಂಬಿ = ಅಂಬುವಿ. ಇತ್ಯಾದಿ.

119. ವಿಕಾರ ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳು.

ಧಾತು. ನಿ.ಅ. ನ್ಯೂ. ನಿ.ವಿ ನ್ಯೂ. ನಿ. ಆಖ್ಯಾತ.

(ತರು) ತಾರದೆ ತಾರದ ತಾರೆನು— ಇತ್ಯಾದಿ.

ರು) ಬಾರದೆ ಬಾರದ ಬಾರೆನು— ಇತ್ಯಾದಿ.

120. ವಿಕಾರ ಮಧ್ಯಮ ವಿಧಿ ರೂಪಗಳು.

ಧಾತು.	ಏಕವಚನ.	ಬಹುವಚನ.
(ತರು)	ತಾ	ತನ್ನಿ = ತರಿ
(ಬರು)	ಬಾ	ಬನ್ನಿ = ಬರಿ

121. ವಿಧಿ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಕಾರವಾ ಗುವ ಧಾತುಗಳು ಯಾವವಂದರೆ, ಕಾ, ತೇ, ಮಾ, ಮೇ, ಸಾ. ಎಂಬ ವುಗ್ಗಣೆ. ಉದಾ. ಕಾಯಿ, ತೇಯಿ, ಮಾಯಿ, ಮೇಯಿ. ಸಾಯಿ. ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳು, ಕೋ, ಆಗುವದುಂಟು.

122. ಇರು ಧಾತು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಬರುವದ ರಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಳಿಕೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಅದರ ಕ್ರಿಯಾ ಮಾಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೋರಿನ ಬೇಕು.

ಇರು ಧಾತು.

ಅವ್ಯಯ ರೂಪಗಳು.

1. ಭಾವರೂಪ. ಇರು, ಇರಲು, ಇರಲಿಕ್ಕೆ.

ನ್ಯೂನ ರೂಪಗಳು.

	ವಶೇ.	ಭೂತ.	ನಿಷೇಧ.
1. ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನಗಳು.	ಇರುತ್ತಾ,	ಇದ್ದು,	ಇರದೆ.
2. ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನಗಳು.	ಇರುವ,	ಇದ್ದ,	ಇರದ.

VERBS.

ఆఖ్యాత రూపములు.

వర్తమాన కాల.

ఏకవచన.

బహువచన.

కృనురూప. వికారరూప. కృమరూప. వికారరూప.

1.	ఇరుత్తేనే	ఇద్దేనే	ఇరుత్తేవే.	ఇద్దేవే
2.	ఇరుత్తిరి	ఇద్దిరి	ఇరుత్తిరి	ఇద్దిరి
3.	పు. ఇరుత్తానే	ఇద్దానే	ఇరుత్తారే	ఇద్దారే
	స్త్రి. ఇరుత్తాలే	ఇద్దాలే	ఇరుత్తారే	ఇద్దారే
	న. ఇరుత్తదే.	ఇదే, అదే	ఇరుత్తవే.	ఇవే, అవే.

భూతకాల.

1.	ఇద్దేను.	ఇద్దేవు.
2.	ఇద్ది.	ఇద్దిరి.
3.	పు. ఇద్దను.	ఇద్దరు.
	స్త్రి. ఇద్దళు.	
	న. ఇత్తు.	ఇద్దవు.

VERBS.

ಭವಿಷ್ಯತ್ತು.

	ಏಕವಚನ.	ಬಹುವಚನ.
1.	ಇರುವೆನು.	ಇರುವೆವು.
2.	ಇರುವಿ.	ಇರುವಿರಿ.
3.	{ ಪು. ಇರುವನು.	ಇರುವರು.
	{ ಸ್ತ್ರೀ. ಇರುವಳು.	ಇರುವರು.
	{ ನ. ಇರುವದು.	ಇರುವವು.

ಸಂಶಯ.

1.	ಇದ್ದೇನು.	ಇದ್ದೇವು.
2.	ಇದ್ದೀಯೆ.	ಇದ್ದೀರಿ.
3.	{ ಪು. ಇದ್ದಾನು.	ಇದ್ದಾರು.
	{ ಸ್ತ್ರೀ. ಇದ್ದಾಳು.	
	{ ನ. ಇದ್ದಿತು.	ಇದ್ದಾವು.

ವಿಧಿ.

1.	ಇರುವೆ.	ಇರುವೆವು.
2.	ಇರುವಿ.	ಇರುವಿರಿ.
3.	{ ಪು. ಇರಲಿ.	ಇರಲಿ,
	{ ಸ್ತ್ರೀ. ಇರಲಿ.	
	{ ನ. ಇರಲಿ.	

VERBS.

ನಿಷೇಧ.

	ಏಕವಚನ.	ಬಹುವಚನ.
1.	ಇರೇನು.	ಇರೇವು.
2.	ಇರೇ.	ಇರರಿ.
3.	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <p>ಫು.</p> <p>ಸ್ತ್ರೀ.</p> <p>ನ.</p> </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle; font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <p>ಇರನು.</p> <p>ಇರಳು.</p> <p>ಇರದು.</p> </div> </div>	ಇರರು.
		ಇರವು.

123. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಬರುವುದುಂಟು. ಹ್ಯಾಗಂದಕೆ, ವತಮಾನ ಪ್ರಥಮ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ, ತ್ತದೆ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ತ್ತೆ ಆದೇಶವಾಗುವುದುಂಟು. ಉದಾ. ಬರುತ್ತದೆ, ಬರುತ್ತೆ. ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತೆ.

124. ಅನು, ಎನು ಎಂಬುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ, ನು ಎಂಬುವ ಕಡೆ ಅಕ್ಷರ ಲೋಪವಾಗುವುದುಂಟು. ಉದಾ. ನುಡಿದನು, ನುಡಿದ; ನುಡಿದೆನು, ನುಡಿದೆ.

125. ದುಪ್ರತ್ಯಯವುಳ್ಳ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಕೊಳ್ಳು ಧಾತು ಶೇರಿದರೆ, ದುಪ್ರತ್ಯಯ ಲೋಪವಾಗಿ, ಧಾತುವಿನ ಕಡೆ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಆದೇಶವಾಗುವುದುಂಟು. ಉದಾ. ಬರೆದು, ಬರಕೋ. ಹಿಡಿದು, ಹಿಡುಕೋ.

126. ತೆಗೆದು ಎಂಬುವ ನ್ಯೂನಕ್ಕೆ ತ ಆದೇಶವಾಗುವುದುಂಟು. ಉದಾ. ತೆಕ್ಕೋ.

DEFECTIVE VERBS.

అపూర్ణ క్రియాపదಗಳು.

127. కేలవు రూపగళు ఇల్లదవుగళు అపూర్ణ క్రియాపద గళు. అవుగళుల్లి కేలవుగళుగే కాల భేదవిల్లు; కేలవుగళుగే కాల పురుష భేదవిల్లు; కేలవుగళుగే కాల లింగ పురుష భేదవిల్లు.

లుదాహరణి.

పురుష. లింగ. ఏకవచన. బహువచన.

1. ఆపేను ఆపేవు

2. ఆపి, ఆపే ఆపిరి

3. { పు. ఆపను } ఆపరు
{ స్త్రీ. ఆపళు }
{ న. ఆపదు ఆపవు

విశే. న్యూన. ఆప.

1. ఆరేను. ఆరేవు

2. ఆరి, ఆరే ఆరిరి

3. { పు. ఆరను } ఆరరు
{ స్త్రీ. ఆరళు }
{ న. ఆరదు ఆరవు.

అను. న్యూ. భూత. ఆరదే. వి. న్యూ. భూ. ఆరద.

DEFECTIVE VERBS.

ಪುರುಷ. ಲಿಂಗ.	ಏಕವಚನ.	ಬಹುವಚನ.
1.	ಬಲ್ಲೆನು	ಬಲ್ಲೆವು
2.	ಬಲ್ಲಿ, ಬಲ್ಲಿ	ಬಲ್ಲಿರಿ
3. { ಪು.	ಬಲ್ಲನು	ಬಲ್ಲರು
3. { ಸ್ತ್ರೀ.	ಬಲ್ಲಳು	
3. { ನ.	ಬಲ್ಲರು	

ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನ. ಬಲ್ಲ.

1.	ಬಲ್ಲೆನು	ಬಲ್ಲೆವು
2.	ಬಲ್ಲಿ, ಬಲ್ಲಿ	ಬಲ್ಲಿರಿ
3. { ಪು.	ಬಲ್ಲನು	ಬಲ್ಲರು
3. { ಸ್ತ್ರೀ.	ಬಲ್ಲಳು	
3. { ನ.	ಬಲ್ಲರು	

ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನ. ನಿಷೇ. ಬಲ್ಲದೆ.

128. ಇವು ಪೇರಿ ಕ್ರಿಯಾವದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ, ಅದರ ಭಾವರೂಪ ಬರ ಪೇಕು. ಉದಾ. ಮಾಡಲಾರನು; ಮಾಡ ಬಲ್ಲನು.

129. ಬೇಕು, ಬಹುದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾಲ ಪುರುಷ ಲಿಂಗ ವಚನ ಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲ, ಇವು ಪೇರಿ ಧಾತುವಿನ ಭಾವರೂಪಕ್ಕೆ ಸೇರುವದುಂಟು. ಉದಾ. ಬರ ಬೇಕು; ಹೋಗ ಬಹುದು.

DEFECTIVE VERBS,

130. ಬೇಡ ಕ್ರಿಯಾವದಕ್ಕೆ ವಚನ ಭೇದ ಮಾತ್ರ ಉಂಟು. ಉದಾ. ನೀನು ಮಾಡ ಬೇಡ, ನೀವು ಮಾಡ ಬೇಡಿ, ಮಾಡ ಬೇಡಿರಿ.

131. ಬೇಕು, ಬೇಡ, ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ರಿಯಾವದವಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇರುವದುಂಟು. ಉದಾ. ಅದು ನನಗೆ ಬೇಡ; ಜ್ಞಾನವೇ ಬೇಕು.

132. ಉಂಟು, ಇಲ್ಲ, ಅಹುದು, ಹೌದು, ಅಲ್ಲ, ಇವುಗಳಿಗೂ ಕಾಠ, ಪುರುಷ, ಲಿಂಗ, ವಚನಗಳ ಬೇಧವಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ಅವನು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲ; ನೀನು ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಅಲ್ಲ.

133. ಇಲ್ಲ ಎಂಬುವದು ಬೇರೆ ಧಾತುವಿನ ಭಾವರೂಪಕ್ಕೆ ಕೇರಿ ದರೆ, ಭೂತಕಾಲದ ನಿಷೇಧ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಅವನು ಬರಲಿಲ್ಲ.

134. ಅಂತೆ ಎಂಬುವದು ಬೇರೊಂದು ಕ್ರಿಯಾವದದ ಮೇಲೆ ಕೇರಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಅನುಷ್ಠಾತರೆ ಎಂಬುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಬಂದನಂತೆ; ಹೋದನಂತೆ.

REFLEXIVE VERBS.

ಸ್ವಾರ್ಥ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು

135. ತನಗೆ ತಾನೇ, ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ, ಯಾವದೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನೆಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥ ಕ್ರಿಯಾವದಗಳು.

DEFECTIVE VERBS.

136. ಭೂತ ಅನುಸರಣೆನ್ನೂನಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳು ಧಾತು ಶೇರು
ವದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

PASSIVE VERBS.

ಕರ್ಮಣಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

137. ಒಬ್ಬನಿಂದ ಯಾವದೊಂದು ಕೆಲಸವಾಗುವದೆಂಬ ಅರ್ಥ
ವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಕರ್ಮಣಿ ಕ್ರಿಯಾಪದವು.

138. ಅದು ಏಕು ಧಾತು ಪೇರಿ ಧಾತುವಿನ ಭಾವರೂಪಕ್ಕೆ ಶೇರುವ
ದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ; ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

CAUSAL VERBS.

ಪ್ರೇರಣ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

139. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸುವನೆಂಬುವ ಅರ್ಥ
ವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಪ್ರೇರಣ ಕ್ರಿಯಾಪದವು.

140. ಅದು ಇನು ಪ್ರತ್ಯಯ ಒಂದು ಕುದ್ಧ ಧಾತುವಿನ ಮೇಲೆ ಶೇರು
ವದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಬರಿಸು; ಕರಿಸು.

CAUSAL VERBS.

141. ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಉಕಾರಾಂತ ಧಾತುಗಳ ಹಾಗೆ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ.

142. ನಾಮಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಇನು ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಂದರೆ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ನಂತೋಷಿನು; ದುಃಖಿನು.

143. ಏಳು ಧಾತು ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥವಾದರೆ, ಎಚ್ಚಿನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಏಳಿನು ಎಂದು ಹೇಳುವದುಂಟು.

INDECLINABLE WORDS AND PARTICLES.

Adverbs, Conjunctions, Postpositions, and Interjections.

ಅವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

144. ಅವ್ಯಯವೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರುವ ಶಬ್ದವು. ಉದಾ. ನಂಗಡ, ನಂಗಾತ, ಒಡನೆ, ಕೂಡ, ಓಸ್ಕರ, ಬಗ್ಗೆ, ನಿಮಿತ್ತ, ಇಂತ, ಅಂತ, ತನಕ, ವರಿಗೆ, ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಪರ್ಯಂತ, ತರ, ಸುತ್ತ, ಸುತ್ತಲು, ಸುತ್ತ, ತರುವಾಯ, ಹೊತ್ತು. ತಿರಿಗಿ, ಹಾಗೆ, ಹ್ಯಾಗೆ, ಆಗ, ಆಗಲು, ಆಗ್ಗೆ, ಈಗ, ಈಗಲು, ಈಗ್ಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಯಾವಾಗಲು, ಯಾವಾಗ್ಗೆ, ನಿನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ, ನಾಳೆ, ನಾಳೆದ್ದು,

INDECLINABLE WORDS.

ಬೆಳ್ಳಗೆ, ಹೊತಾರೆ, ಅಂತೆ, ಬಿಪಾದೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಮ್ಮನೆ, ಸುಮ್ಮಗೆ, ನೆಟ್ಟನೆ, ನೆಟ್ಟಗೆ, ಮತ್ತು, ಮತ್ತೆ, ಸಹ, ಇನ್ನು, ಅಯ್ಯೋ, ಆಹಿ, ಭೀತಿ, ಇನ್, ಬಿ, ಎಲೇ.

145. ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದರೆ, ಒಂದೊಂದು ತರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡಬಹುದು. ಏನಂದರೆ, ವಿಭಕ್ತಾವ್ಯಯ, ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ, ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ, ಸಮುಚ್ಚಾಯ ಕಾವ್ಯಯ, ಸಂಬಂಧಾವ್ಯಯ, ಭಾಷೆ ಪೋಧಕಾವ್ಯಯ.

146. ವಿಭಕ್ತಾವ್ಯಯ ನಾಮಪದದ ಮೇಲೆಯೂ ಸರ್ವನಾಮದ ಮೇಲೆಯೂ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಅವನ ಸಂಗಡ, ಮನೆಯ ಮೇಲೆ.

147. ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ಗುಣವಾಚಕದ ಸಂಗಡ ಬಂದು, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಹೇಳುವದು ಉದಾ. ಬಹು ದೊಡ್ಡದು.

148. ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಸಂಗಡ ಬಂದು, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಬೇಗ ಬರುತ್ತಾನೆ; ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

149. ಅವ್ಯಯಗಳೆಲ್ಲವೆ ಆಗಿ ಎಂಬ ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನವು ನಾಮ ಪದಕ್ಕಾದರೂ ಗುಣವಾಚಕಕ್ಕಾದರೂ ಶೇರುವದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವಾಗುವದು. ಉದಾ. ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು; ಚನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

INDECLINABLE WORDS

150. ಸಮುಚ್ಚಾಯಕಾವ್ಯಯ ಶಬ್ದಗಲ್ಲನ್ನಾದರೂ ವಾಕ್ಯಗಲ್ಲನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಇವನೂ ಅವನೂ ಹೋದರು; ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೋದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇವನು ಅವನು ಶಬ್ದಗಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಂಟುವದು ಬಂತು; ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಂಟುವದು ಬಂತು.

151. ಸಂಬುದ್ಧಾವ್ಯಯ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಎಲೋ ಹುಡುಗ.

152. ಭಾವ ಬೋಧಕಾವ್ಯಯ ಸೂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಅಯ್ಯೋ, ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ತಪ್ಪಿತು!

153. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸಂದೇಹ, ದ್ರವ್ಯ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಅವ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರುತ್ತವೆ. ಯಾವವಂದರೆ, ಏ, ಓ, ಆ, ಉದಾ. ಅದೇ ಕೆಲಸ. ಕೆಲಸವಾಯಿತೋ? ಅದು ಏನೋ? ನಾನರಿಯೆ.

154. ಅವ್ಯಯಗಳು ನಾಮವಾಚಕಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವನಾಮಗಳಿಂದಲೂ ಹುಟ್ಟಿರುವವು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅವ್ಯಯಗಳಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರಲೂ, ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

INDECLINABLE WORDS.

ಉದಾಹರಣೆ.

ಅಂದು

ತೃ. ಅಂದಿನಿಂದ

ಚ. ಅಂದಿಗೆ

ಷ. ಅಂದಿನ

ಹೀಗೆ ಇಂದು ಎಂದು ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಅತ್ತಲು, ಅತ್ತ

ತೃ. ಅತ್ತಲಿಂದ

ಚ. ಅತ್ತಲಿಗೆ

ಷ. ಅತ್ತಲ

ಹೀಗೆ ಇತ್ತಲು ಎತ್ತಲು ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಆಗಲು, ಆಗ

ತೃ. ಆಗಲಿಂದ, ಆಗಿನಿಂದ

ಷ. ಆಗನ

ಹೀಗೆ ಈಗಲು ಯಾವಾಗಲು ಎಂಬ

ವುಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ನಿನ್ನೆ.

ತೃ. ನಿನ್ನೆಯಿಂದ

ಚ. ನಿನ್ನೆಗೆ

ಷ. ನಿನ್ನಿನ, ನಿನ್ನೆಯ

ಹೀಗೆ ನೊನ್ನೆ ನಾಳೆ ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ,

ನಾಳಿದ್ದು.

ತೃ. ನಾಳಿದ್ದರಿಂದ

ಚ. ನಾಳಿದ್ದಕ್ಕೆ

ಷ. ನಾಳಿದ್ದರ

ಹೊರಗೆ.

ತೃ. ಹೊರಗಿನಿಂದ

ಷ. ಹೊರಗನ

ಹೀಗೆ, ಕೆಳಗೆ, ಒಳಗೆ, ಮೇಲೆ, ಹಿಂ

ದೆ, ಮುಂದೆ, ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ

ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

155. ಮತ್ತು ಮೇಲೆ, ಹಿಂದೆ, ಮುಂದೆ, ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ ಚತುರ್ಥಿ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಮೇಲಕ್ಕೆ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ.

DERIVATIVES.

ವ್ಯುತ್ಪನ್ನ ಶಬ್ದಗಳು.

156. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವ ಸಿದ್ಧ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ವುತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂಥವುಗಳೇ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನ ಶಬ್ದಗಳು. ಅವು ಮೂರು ವಿಧ-ತದ್ಧಿತ ಪದಗಳು, ಕ್ರಿಯಾನಾಮಗಳು, ನಮಾನ ಪದಗಳು.

DERIVATIVE NOUNS.

ತದ್ಧಿತ ಪದಗಳು.

157. ತದ್ಧಿತ (ತತಹಿತ) ಅಂದರೆ, ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

158. ಅಂಥ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಜಾತಿ, ಗುಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಮೊದಲಾದ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು: ವಂತ, ಕ, ಕಾರ, ಗಾರ, ಅರ, ಇ, ಇಷ್ಟ, ಸ್ತ, ಸ್ಥ, ಇಗ, ಇಕ, ವಡಿಗ, ಅಳಿ, ಗುಳಿ.

159. ಇವು ನಾಮಪದಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಗುಣವಾಚಕದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಂಧಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶೇರ ಬೇಕು. ಉದಾ. ನೀತಿ ವಂತನು, ರಕ್ಷಕ, ಮೋಸಕಾರ, ಕುದುರೆಗಾರ, ಕುಂಬಾರ, ಛಾಪಿ, ಬರಿಷ್ಟ, ಮಾನಸ್ತ, ಗೌಹಸ್ಥ, ಗಾಣಿಗ, ಧನಿಕ, ಹೂವಡಿಗ, ಮಾತಾಳಿ, ಸಾಲಗುಳಿ.

DERIVATIVE NOUNS.

160. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ
ಳು, ಎ, ತಿ, ಇತಿ, ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಶೇರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಧನವಂತಳು,
ರೂಪವಂತೆ, ಕುಂಬಾರಿತಿ, ಕುಂಬಾರಿತಿ, ಹೂವಡಿಗಿತಿ.

161. ನಪುಂಸಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ತ್ವ, ತನ, ಇಕೆ, ಪು. ಉದಾ.
ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಬಡತನ, ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ, ಬಿಳಿಪು.

VERBAL NOUNS.

ಕ್ರಿಯಾ ವಾಚಕಗಳು.

162. ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ ಕೃತ್ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಶಬ್ದವು.
ಅದು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ನಾಮವಾಚಕದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವದು. ಅದರ ಹಾಗೆ
ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವದು. ಉದಾ. ಕಟ್ಟು, ಕಟ್ಟುವದು.

163. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮ ಭಾವ ಅರ್ಥಗಳಿರುಂಟು.

164. ಕರ್ತೃ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದು ಧಾತು ಹೇಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು
ಮಾಡುವವನೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಕುಟ್ಟು, ಕು
ಟಗನು. ಮಾಡುವವನು.

165. ಕರ್ಮ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದು, ಅದರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವದು.
ಉದಾ. ಬರೆ, ಬರಹ.

VERBAL NOUNS.

166. ಭಾವಾರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದು, ಬರೀ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಹಾಡು, ಹಾಡುವಿಕೆ; ಹಾಡಿಕೆ.

167. ಕರ್ತೃ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಕುಳಿ, ಇಗ, ಉಕ, ಅ, ಪುರಿಕಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಅಡು, ಅಡುಕುಳಿ; ಕುಟ್ಟು, ಕುಟಿಗ; ಮುರಿ, ಮುರುಕ; ಕೆಣಕು, ಕೆಣಕ; ಅಂಜು, ಅಂಜುಪುರಿಕಿ.

168. ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಸರ್ವನಾ ಮು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಮಾಡುವ—ಅವನು = ಮಾಡುವವನು. ಇತ್ಯಾದಿ.

169. ಹೀಗೆ ಇವು ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಧಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೇರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಧಾತುನಿಗೆ ವ್ಯಂಜನ ಲೋಪವಾಗುವದು. ಉದಾ. ಕುಟ್ಟು, ಕುಟಿಗ

170. ಸೋಲು, ಸಾಲು, ಧಾತುಗಳಾದರೆ, ಗುಳಿಪ್ರತ್ಯಯ ಕ್ರಿಯಾ ನ್ಯೂನದ ಮೇಲೆ ಬರುವದು. ಸೋತುಗುಳಿ. ಸಾತುಗುಳಿ.

171. ಕರ್ಮ ಭಾವ ಅರ್ಥಗಳಾಗಿ, ಇಕೆ, ಇಗೆ, ವು, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ತೋರು, ತೋರಿಕೆ; ನೆಡು, ನೆಡಿಗ; ಸಾ, ಸಾವು.

172. ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳು ಬಹಳ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಉದಾ. ಉಣ್ಣು, ಉಟಿ; ಆಡು, ಆಟ; ಕೊಲ್ಲು, ಕೊಲೆ.

173. ಕೆಲವು ಧಾತುಗಳು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಕ್ರಿಯಾವಾ

VERBAL NOUNS.

ಚಕದ ಅರ್ಥ= ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಬದುಕು, ಬದುಕು; ದಾಟು, ದಾಟು.

174. ಭಾವಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಬಿಣ, ಉನಿಕೆ, ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಅಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಕೊಡೋಣ; ಕೊಡುವಿಕೆ.

175. ಮತ್ತು ಅದೇ ಅರ್ಥವಾಗಿ ವಿಶೇಷಣ ನ್ಯೂನಗಳಿಗೆ ಅದು ಸರ್ವನಾಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಮಾಡುವದು, ಮಾಡಿದ್ದು, ಪಟ್ಟಿದ್ದು.

COMPOUND NOUNS.

ಸಮಾಸ ಪದಗಳು.

176. ಸಮಾಸಪದವೆಂದರೆ, ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳು ಒಂದು ಪದವಾಗಿ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವದು. ಉದಾ. ಕೈ ಕೆಲಸ.

177. ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಪದವೆಂದೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ ಪದವೆಂದೂ ಹೆಸರು.

178 ತದ್ಭವ, ದೇಶ್ಯ, ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಮಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ನೂಜಿ ಮೊನೆ, ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟು, ಇಟಿಕೆ ಗೋಡೆ, ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡು, ಕುದುರೆ ಲಾಯ.

179. ಎರಡು ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಗಳು ಸಮಾಸವಾಗ ಬಹುದು. ಉದಾ. ಅತ್ತರೂಪ; ದೇವದೂತ.

SYNTAX.

180. ಒಂದು ತತ್ಸಮವೂ ಒಂದು ದೇಶ್ಯವೂ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಸಮಾನವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ಮನೇಕೃತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಮನೇ ಕೆಲಸವೆಂದಾದರೂ, ಗೃಹಕೃತ್ಯವೆಂದಾದರೂ, ಹೇಳ ಬಹುದು. ಮನೇ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ, ಎರಡು ದೇಶ್ಯವಾಯಿತು. ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಅಂದರೆ ಎರಡು ತತ್ಸಮವಾಯಿತು.

181. ಪೂರ್ವಪದ ಇ, ಎಕಾರಾಂತವಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘವಾಗುವದುಂಟು. ಉದಾ. ಬೆಳ್ಳಿಬಳ್ಳಿಯು; ಬಾಲ್ಯೇಹಣ್ಣು.

182. ಅನೇಕ ನಾಮಪದಗಳು ಬರುವಾಗ್ಯೆ, ಅವುಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಏಕವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಲಿ, ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಲಿ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದ್ವಂದ್ವಸಮಾನವೆಂಬ ಹೆಸರು. ಉದಾ. ಮನೇ ಮನೆಗೆ; ಶಂದೆ ತಾಯಿಗಳೆ; ಆಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು.

SYNTAX.

ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು.

183. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಬ್ಬುಗಳನ್ನೂ ಬಳಿಸುವ ರೀತಿ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ, ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಕೆಲ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

SENTENCES.

ವಾಕ್ಯದ ವಿವರ.

184. ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವ ಪ್ರತಿವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತೆಯೂ ಆಖ್ಯಾತವೂ ಉಂಟು.

SYNTAX—SUBJECT AND PREDICATE.

185. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮಾತು, ನಾಮಪದವಾಗಲಿ, ಸರ್ವನಾಮವಾಗಲಿ, ಅದೇ ಆಪ್ಯೈ. ಆಪ್ಯೈಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮಾತು ಆಖ್ಯಾತ. ಉದಾ. ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂಬ ಪದವೇ ಆಪ್ಯೈ. ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಆಖ್ಯಾತ. ಯಾಕಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯರೆಂಬ ಮಾತು ಮುಖ್ಯಾರ್ಥವಾದದ್ದು; ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

186. ಹಾಗೆಯೇ, ನಾನು ಪಾಪಿ; ನೀನು ಸತ್ಯವಂತನು; ಆತನು ಶ್ರೇಷ್ಠನು; ಅವರು ದೊಡ್ಡವರು. ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ನಾನು, ನೀನು, ಆತನು, ಅವರು, ಆಖ್ಯಾತವದಗಳು. ಪಾಪಿ, ಸತ್ಯವಂತನು, ಶ್ರೇಷ್ಠನು, ದೊಡ್ಡವರು, ಆಖ್ಯಾತ ಪದಗಳು.

187. ನೀನು ಸತ್ಯವಂತನು ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ ತೋರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಆಖ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ತಿಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ, ನೀನು ಸತ್ಯವಂತನು = ನೀನು ಸತ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದೀ ಎಂಬುವ ಎರಡು ಒಂದೇ ಅರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಅಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿಲ್ಲದೆ, ಆಖ್ಯಾತ ಪದ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಬಳಿಕೆ. ಇದು ಅಡಕವಾಗುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ.

188. ಮೇಲೆ ಇರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆಪ್ಯೈ ಒಂದೇ ಮಾತಾಗಿರಬಹುದು, ಆಖ್ಯಾತ ಒಂದೇ ಮಾತಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಪ್ಯೈ ಗಾಗಲಿ ಆಖ್ಯಾತಕ್ಕಾಗಲಿ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಸೇರಬಹುದು. ಉದಾ.

SYNTAX—SUBJECT AND PREDICATE.

ಆಖ್ಯೈ.	ಆಖ್ಯಾತ.
ಅ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನರು	ಬಹು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಈ ಹುಡುಗ	ಅ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಡೆದನು.
ನಿನ್ನ ದಿವಸ ಬಂದ ಹುಡುಗ	ಈ ಹೊತ್ತು ತಿರಿಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.
ಅನೇಕ ಜನರು	ಪಾಪ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಗಂತ್ತೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
ಪಾಪ ಮಾಡುವದು	ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದು.
ಪಾಪ ಕಲಿಯ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನುಮ್ಮನೆ ಅಡುವದು	ಹುಡುಗರಿಗೆ ಧನುವಲ್ಲ.

189. ಹೀಗೆ ಆಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಆಖ್ಯಾತದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಇರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಶೇರಿ ಅರ್ಥ ಪೂರೈಸುವ ಶೇರಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾವಕವೆ

SYNTAX—COMPLEMENTS OF SUBJECT AND PREDICATE.

ದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ ನಿನ್ನ ದಿವಸ ಬಂದ ಹುಡುಗ ಈ ಹೊತ್ತು ತಿರಿಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗ ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಅದರ ಅಪ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಮಾವಕಾಶದ ಪದಗಳು ಬೇಕು : ನಿನ್ನ ದಿವಸ ಬಂದ— ಎಂಬವುಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಖ್ಯಾತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಹೊತ್ತು, ತಿರಿಗಿ—ಎಂಬವುಗಳು ಶೇರಿಗಲ್ಪಟ್ಟವು.

190. ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಾನು ಪದಗಳೂ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅರ್ಥ ಶೋಕುವದಕ್ಕೆ, ನಾನು ಪದವಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಬೇರೊಂದು ಮಾತಾಗಲಿ, ಅಗತ್ಯ ಬೇಕು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧದ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೇಳಿರ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ತಿಳಿದಿರ ಬೇಕು.

191. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳು ವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ನಾನು ಪದಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಿಯೂ, ಅವ್ಯಯಗಳು ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿಯೂ ಬರುತ್ತವೆ.

192. ಗುಣವಾಚಕ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಪದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಪೂರ್ಣ ವಿಶೇಷಣವೆಂದೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಆಖ್ಯಾತ ಪದವಾದರೆ, ಉತ್ತರ ವಿಶೇಷಣವೆಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು.

SYNTAX OF NOUNS.

193 ಕೆಲ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಮಾತ್ರ ಅಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಉದಾ. ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆಕೆ ಹಿದುತ್ತಾಳೆ. ಇತ್ಯಾದಿ.

194. ಕೆಲ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಪದವು ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಎರಡೂ ಅಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆ. ಉದಾ. ದೇವರು ಶೋಕವನ್ನು ಅಳುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿದುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ.

NOUNS.

ನಾಮಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ.

ಪ್ರಥಮ ವಿಭಕ್ತಿ.

195. ಎಲ್ಲ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಖ್ಯಾತಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕರ್ತಾರಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ ಅಖ್ಯಾತಪದವಾಗಿದೆ; ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಅಖ್ಯಾತಪದವಾಗಿದೆ. ಉದಾ. ರಾಮನು ನೀರನ್ನು ಹೊಡೆದನು; ಇದು ಕರ್ತಾರಿ ಪ್ರಯೋಗ. ರಾಮನು ಹೊಡೆಯ ಲ್ಪಟ್ಟನು; ಇದು ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ. ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮನು ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಅಖ್ಯಾತ ಪದವು. ಅದರ ಮೊದಲನೇದರಲ್ಲಿ ಅದು ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃ; ಎರಡನೇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುದುರೆ ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ ಎತ್ತು ಸಾಮಾನು ಹೊರುತ್ತದೆ. ವಿಗ್ರಹಗಳು ಅಕ್ಕಸಾತೆಯರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇತ್ಯಾದಿ.

SYNTAX OF NOUNS.

196. ಗುಣವಾಚಕವಾಗಲಿ, ನಾಮಪದವಾಗಲಿ, ಆಖ್ಯಾತಗಳಲ್ಲಿ ಆಖ್ಯಾತ ಪದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಚಿಕ್ಕವರು ವಿಧೇಯರಾಗಿರ ಬೇಕು. ಬಳ್ಳೇ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಬಲಹೀನರು. ದೇವರು ಅಚಂಚಲನು.

197. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣವಾಚಕಗಳೂ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ.

198. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಂದನು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸಂಬೋಧನೆ.

199. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯುವಾಗಲೂ, ಅವರ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಸಂಬೋಧನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಅಣ್ಣಾ ಬಾ; ಹುಡುಗನೇ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಳು.

ದ್ವಿತೀಯೆ.

200. ಎಲ್ಲಾ ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ದ್ವಿತೀಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಅವನು ಪಾಠವನ್ನು ಹಿಡುತ್ತಾನೆ; ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

SYNTAX OF NOUNS.

201. ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಎರಡು ಕರ್ಮ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಅವನು ಉಪಾಧ್ಯನನ್ನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೇಡಿದನು; ಇವನು ವತಕನನ್ನು ಹಣವ ಕೇಳಿದನು.

202. ದ್ವಿತೀಯೈಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬರುವದುಂಟು. ಉದಾ. ಬೀಜ ಹಾಕಿದನು. ಪಾಪ ಮಾಡಿದನು.

ತೃತೀಯೈ.

203. (1) ಕರ್ಮಣೀಕ್ರಿಯಾಪದ ಬಂದರೆ, ಅದರ ಕರ್ತೃವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೂ, (2) ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, (3) ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, (4) ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, ತೃತೀಯೈ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ.

1. ನಾನು ಯಜಮಾನನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟನು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟನು.

2. ಪಾಪದಿಂದ ಮರಣ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಆಯಿತು. ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟನು. ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬಿತ್ತು. ಭಾವಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದನು.

4. ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಂದನು.

SYNTAX OF NOUNS.

ಚತುರ್ಥಿ.

204. ಚತುರ್ಥಿ ಬರ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, (1) ಕೊಡುವದೂ, (2) ತಿಳಿಸುವದೂ, (3) ಸವಿಂಪಿಸುವದೂ, ಎಂಬ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ಧಾತುಗಳು ಬರುವಾಗಲೂ, (4) ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ, (5) ಯಾವದೊಂದರ ಭಾವವನ್ನೂ, (6) ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಸಮ್ಮಂಥವನ್ನೂ, (7) ಕಾಲದ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯನ್ನೂ, (8) ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಗಿರುವ ದೂರವನ್ನೂ, (9) ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯನ್ನೂ, (10) ಉಂಟು, ಇರು, ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನೂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೂ ಚತುರ್ಥಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ.

1. ತಂದೆ ಮಗನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.
2. ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದನು.
3. ಮನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.
4. ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋದನು.
5. ಆಸೆಗೆ ಸಿಂಹವು ವೈರಿ.
6. ಅವನು ನನಗೆ ಭಾವಮೈದುವನು.
7. ರಾತ್ರಿಗೆ ಬರ ಬೇಕು.
8. ಮೈಸೂರಿಗೂ ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಕ್ಕೂ ಮೂರು ಹರುದಾರಿ.
9. ಅವನಿಗೆ ಇವನೇ ದೊಡ್ಡವನು.
10. ನನಗೆ ಕುದುರೆ ಉಂಟು; ಆತನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಬೊಂಬೆಗೆ ರೂಪ ಆದೆ; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲ.

SYNTAX OF NOUNS.

ಚತುರ್ಥಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ತಕ್ಕದೋ, ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಂಚಮಿ.

205. ತೃತೀಯೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೋ, ಅದೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿ ಬರಬಹುದು. ಉದಾ. ಮರದದೇನೆಯಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬಿತ್ತು. ಊನದೇನೆಯಿಂದ ಬಂದನು. ಪಾಪದದೇನೆಯಿಂದ ಮರಣ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಅವರೂಪವಾದದ್ದು.

ಷಷ್ಠಿ.

206. ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, ಒಂದರಲ್ಲೊಂದು, ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, ಷಷ್ಠಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ತಂದೆಯ ಮನೆ. ಮರದ ಕೊಂಚೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣ. ಕುದುರೆಯ ನಡಿಗೆ.

ಸಪ್ತಮಿ.

207. (1.) ಯಾವದೊಂದು ಇರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನಾದರೂ, (2.) ಬೀಳುವ ಸ್ಥಳವನ್ನಾದರೂ, (3.) ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ, (4.) ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನೂ, (5.) ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣವನ್ನೂ, (6.) ಕಾಲವನ್ನೂ, ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಸಪ್ತಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ.

SYNTAX—OF NUMBER AND GENDER OF NOUNS.

1. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. 2. ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಬಿತ್ತು.
3. ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಇವನು ಬುದ್ಧಿವಂತನು. 4. ಅವನು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠನು. 5. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದದರಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿ
ಸುತ್ತದೆ. 6. ಅಂತ್ಯದಿನದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ತೀರಿಸುವನು.

208. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಮಿಗೆ ಇಂದ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಶೇರಿ
ಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಂದ ಬಂದನು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
ಯಲ್ಲಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟನು.

NUMBER AND GENDER OF NOUNS.

ಏಕವಚನ ಬಹುವಚನಗಳೂ, ಲಿಂಗವೂ.

209. ಸಮೂಹಾರ್ಥವುಳ್ಳ ನಾಮಪದಗಳು ಕೆಲವು ಉಂಟು.
ಅವು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ, ಬಹುವಚನದ ಅರ್ಥ ತೋರುತ್ತದೆ.
ಉದಾ. ದನಗಳು ಬಂದವು ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ದನ ಬಂತೆಂದೂ, ಧಾನ್ಯಗಳು
ಹೆಚ್ಚಿದವು ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತೆಂದೂ ಹೇಳ ಬಹುದು.

210. ಲೆಖ್ಯದ ಶಬ್ದಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಏಕವಚನದಲ್ಲೂ
ದರೂ ಬಹುವಚನದಲ್ಲೂದರೂ ಬರ ಬಹುದು. ಉದಾ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕು,
ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳು. ಐದು ವರುಷ, ಐದು ವರುಷಗಳು.

SYNTAX—of Pronouns.

211. ಮರಾಠೆ ತೋರುವಾಗ, ಏಕವಚನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಹುವಚನ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಇವರು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು.

212. ಆಖ್ಯಾಪದವೂ, ಆಖ್ಯಾತಪದವೂ, ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೂ, ವಚನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾ. ಅವನು ದೊಡ್ಡವನು. ಅವನು ಬಡಿಗೆಯವನು. ಅವಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಳು. ಅವಳು ಕುಂಭಾತಿ. ಅದು ದೊಂಕು. ಅದು ಕಟ್ಟಿಗೆ.

OF PRONOUNS.

ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

213. ಸ್ವಲ್ಪ ಮರಾಠೆ ತೋರುವಾಗ, ನೀನು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನೀವು ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಹುದು. ಅದರ ದೇವಶನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕವಚನವನ್ನೇ ಹೇಳಿ ತಕ್ಕದ್ದು.

214. ಆತ್ಮಾರ್ಥಕವಾದ ತಾನು ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಬರುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಪ್ರದಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಕವನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವಳಾದಳು. ಪಕ್ಷಿ ತನಗೆ ತಾನೇ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು.

215. ಬಹಳ ಮರಾಠೆ ತೋರುವಾಗ, ಇದು ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾ. ತಾವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇನೆ.

SYNTAX—of *Pronouns*.

216. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಏಕವಚನಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೆಬ್ಬವೂ ಒಬ್ಬರು ಸೆಬ್ಬವೂ ಬರ ಬಹುದು. ಉದಾ. ಇವರು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು. ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ?

217. ಸ್ವಲ್ಪ ಮರ್ಯಾದೆ ತೋರುವಾಗ, ಅವನು, ಇವನು, ಅವಳು, ಇವಳು, ಎಂಬ ಸೆಬ್ಬಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆತ, ಈತ, ಆಕೆ, ಈಕೆ, ಸೆಬ್ಬಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಆತನು ಸತ್ಯವಂತನು. ಈತನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನು. ಆಕೆ ಒಳ್ಳೆಯವಳು. ಈಕೆ ಮುಂಜಿತಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಳು.

218. ಯಾವ ಸೆಬ್ಬದ ಬಹುವಚನದ ರೂಪ, ಮರ್ಯಾದೆ ತೋರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಏಕವಚನಕ್ಕೆ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಅವನಾರು? ನೀನು ಯಾರು?

219. ಆದರೆ ಏಕವಚನವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಸಂಗಡ ಬಹುವಚನವಾಗಿ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ಯಾರು ಇದ್ದಾನೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವನು ಇದ್ದಾನೆ? ಇಲ್ಲಿವೆ, ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ? ಎಂದು ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದು.

OF VERBS.

ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

220. ಆಖ್ಯಾಪದವೂ, ಕ್ರಿಯಾಪದವೂ, ಪುರುಷ ಲಿಂಗ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಉದಾ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಬಂದನು. ಅವಳು ಹೋದಳು. ಪಕ್ಷಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವಂತನು ಸತ್ಕಿಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

SYNTAX—of Verbs.

221. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಖ್ಯಾಪದಗಳು ಒಂದೇ ಧಾತು ವಿಗೆ ಸಮ್ಪ್ರದಾಹಾಗಿ ಬರುವಾಗ, ಆ ಧಾತು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಉದಾ. ಅರಸನೂ ಅರಸಿಯೂ ಬಂದರು.

222. ಇಂಥಾ ವಾಕ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ವನಾಮ ಬಂದರೆ, ಆ ಸರ್ವನಾಮವು ಬಹುವಚನವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾ. ಆ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಬರುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ಬಂದಾಗ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

223. ಅನೇಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಕೂಡಿ ಬರುವಾಗ, ನಾನು ಶಬ್ದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಿದರೆ, ಧಾತೂ, ಹಿಂದೆ ಬರುವ ಸರ್ವನಾಮವೂ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾ. ಅವನೂ, ನೀನೂ, ನಾನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದವು; ನಾವಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಸುಖದಲ್ಲಿದ್ದೆವು.

224. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಬ್ದವಿಲ್ಲದೆ, ನೀನು ಶಬ್ದ ಕೇರಿದರೆ, ಧಾತೂ, ಹಿಂದೆ ಬರುವ ಸರ್ವನಾಮವೂ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾ. ನೀನೂ ಅವನೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದೀರಿ; ಆದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಬರುವದು.

225. ಭವಿಷ್ಯತ್ತರ್ಥವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ನಾಳೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

226. ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅತಿ ತ್ವರಿತರೂಪ, ಭೂತರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಈಗ ಬಂದೆ; ನಡೆ.

227. ಹೊಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

SYNTAX—of Verbs.

ವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಭವಿಷ್ಯದ್ರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ನಾನು ನಿನ್ನಿ
ಬರುವೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದದರಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ.

228. ಮೂರು ಕಾಲಗಳ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ್ರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ.
ಉದಾ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಧುರಾಪುರಿ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆಂಬ
ಅರಸನಿರುವನು. ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿರುವರು. ನೀವು
ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ, ನಾಳೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವನು.

229. ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲಗಳ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಬರುವದು.

230. ನಿಷೇಧರೂಪ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರು ಕಾಲಗಳ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಬರ
ಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲಗಳ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ
ಬರುವದು. ಉದಾ. ಹೋದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ನಾನು
ರಿಯೆ. ಈಗ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡೆನು; ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡೆನು.

OF PARTICIPLES AND GERUNDS.

ನ್ಯೂನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

231. ಅನುಸರಣೆ ನ್ಯೂನಗಳು ಬೇರೆ ಧಾತುವಿನ ಸಂಗಡ ಒಂದೇ
ಕರ್ತೃ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಪ್ರದವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಉದಾ. ಅವನು
ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೋದನು ಅವಳು ಹೋಗಿ ಬಂದಳು.

SYNTAX—of Verbal Nouns.

232. ಆದರೆ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕರ್ತೃ ಪದಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹತ್ತು ವರುಷವಾಯಿತು.

233. ಹೇತುವೆ ತೋರುವಾಗ, ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಘಾಳಿ ಬೀಸಿ ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬಿತ್ತು.

234. ವಿಶೇಷಣನೂಪಗಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಪೇಕಾದ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವು ಇದೇ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವನು ಓದಿದನು. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು.

VERBAL NOUNS.

ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು.

235. ಅದು ಪ್ರತ್ಯಯವಾದ ಕ್ರಿಯಾನಾಮಗಳ ಸಂಗತ ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು ಶೇರ ಬಹುದು. ಉದಾ. ನಾನು ಹೋಗುವದು, ನೀನು ಬರೆಯುವದು, ಅವನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುವದು.

236. ಓಣಪ್ರತ್ಯಯವಾದವುಗಳ ಸಂಗತ ಕರ್ತೃಪದ ಶೇರ ಬಹುದು. ಉದಾ. ನೀವು ಬರೋಣ ಯಾವಾಗ ಆಯಿತು.

237. ಆದರೆ ಇಕೆ, ಉವಿಕೆ, ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತ್ಯಯವುಳ್ಳವುಗಳ ಸಂಗತ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳು ಶೇರಿದರೆ, ಷಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರುವದು. ಉದಾ. ಅವರ ತಿಳುವಿಕೆ. ತಂದೆಯ ಬರುವಿಕೆ.

INDECLINABLE WORDS.

ಅವ್ಯಯಗಳು.

238. ಷಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಅವ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಸಂಗತ, ಸಂಗಾತ, ಒಡನೆ, ಕೂಡ, ಬಗ್ಗೆ, ನಿಮಿತ್ತ, ತನಕ, ವರಿಗೆ, ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಪರ್ಯಂತರ, ಸುತ್ತ, ಸುತ್ತಲು, ತರುವಾಯ, ಬಳಿಯ, ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಹಾಗೆ, ಅಂತೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು. ಉದಾ. ಅವನ ಸಂಗತ ಹೋದನು. ಈ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

239. ಚತುರ್ಥಿಗೆ ಬರುವ ಅವ್ಯಯಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ; ಓಕ್ಕೂರ, ಇಂತ, ಅಂತ, ಮುಂಚೆ, ಎಂಬವುಗಳು. ಉದಾ. ಇದಕ್ಕೋಕ್ಕೂರ ಬಂದೆನು. ಅವನಿಗಿಂತ ನೀನು ಬುದ್ಧಿವಂತನು. ಮುಂಚೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

240. ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ನೀನೇ ಹೊತ್ತು ಬೇರೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೊತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲರು ಬನ್ನಿ.

241. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅವ್ಯಯಗಳು ವಿಕೇಷಣನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಶೇರುತ್ತವೆ. ತನಕ, ವರಿಗೆ, ಪರ್ಯಂತರ, ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮುಂಚೆ, ಬಳಿಕ, ತರುವಾಯ, ಮೇಲೆ, ಹಾಗೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು. ಉದಾ. ಓದುವ ತನಕ. ಬಂದ ತರುವಾಯ. ಬರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ.

242. ಕೆಲವು ಅವ್ಯಯಗಳು ಕ್ರಿಯಾವಿಕೇಷಣಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ. ಹಾಗೆ ಮಾಡು. ಹೀಗೆ ಬರೆ. ಮುಂಚೆ ಹೋಗು.

SYNTAX—of *Indeclinable Words.*

243. ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ, ಆಗಲಿ—ಆಗಲಿ; ಆದರೂ—ಆದರೂ, ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಅವ್ಯಯಗಳಾಗಿ ಬಳಸುವದುಂಟು. ಉದಾ. ತಂದೆಗಾಗಲಿ, ಮಗನಿಗಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಹೇಳು. ಮೊದಲನಾದರೂ, ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ, ದೇವರಿಗೆ ಭಯಪಡ ಬೇಕು.

244. ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಇದಲ್ಲದೆ, ಅದಲ್ಲದೆ, ಆದರೆ, ಎಂಬ ಅವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸುವದುಂಟು. ಉದಾ. ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರಿಗೆ ಭಯಪಡ ಬೇಕು; ಅದಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಅವನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅದನ್ನು ಎಣಿಸುವದಿಲ್ಲ.

GRAMMATICAL TERMS.

ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಶಬ್ದಗಳು.

LETTER OR SYLLABLE. ವರ್ಣ = ಅಕ್ಷರ
Vowel. ಸ್ವರ
Short. ಹ್ರಸ್ವ
Long. ದೀರ್ಘ
Consonant. ವ್ಯಂಜನ
Junction of Letters ಸಂಧಿ
Elision ——— ಲೋಪ
Augment ——— ಅಗಮ
Change ——— ಆದೇಶ
WORD (<i>Part of Speech</i>) ಶಬ್ದ
Pure Canarese ದೇಶ್ಯ
Pure Sanscrit. ತತ್ಸಮ
Corrupted Sanscrit ತದ್ಭವ
Foreign Words. ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ
Ungrammatical Forms ಗ್ರಾಮ್ಯ

GRAMMATICAL TERMS.

Uninflected Word (Crude State)	ಪುಕೃತಿ
Inflected Word	ಪದ
Affix	ಪ್ರತ್ಯಯ
Sentence	ವಾಕ್ಯ
Subject	ಅಪೇಕ್ಷೆ
Predicate	ಅಖ್ಯಾತ
Complement of Subject or Predicate	ಸಮಾವಕ
NOUN	ನಾಮಪದ
Gender	ಲಿಂಗ
Masculine	ಪುಲ್ಲಿಂಗ
Feminine	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ
Neuter	ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
Number	ವಚನ
Singular	ಏಕವಚನ
Plural	ಬಹುವಚನ
Case	ವಿಭಕ್ತಿ
Nominative	ಪ್ರಥಮೆ
Accusative	ದ್ವಿತೀಯೆ
Instrumental	ತೃತೀಯೆ
Dative	ಚತುರ್ಥಿ

GRAMMATICAL TERMS.

Ablative	ಪಂಚಮಿ
Genitive	ಪನ್ನಿ
Locative	ಸಪ್ತಮಿ
Vocative	ಸಂಖ್ಯೋಧನೆ
Declension	ರೂಪ
Noun of Relationship	ಬಂಧುವಾಚಕ
ADJECTIVE	ಗುಣವಾಚಕ
Numeral	ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ
PRONOUN	ಸರ್ವನಾಮ
VERB	ಕ್ರಿಯಾಪದ
Root (Verbal)	ಧಾತು
Agent, (Nom. to the Verb)	ಕರ್ತೃ
Object, (Obj. after the Verb)	ಕರ್ಮ
Person	ಪುರುಷ
First	ಉತ್ತಮ
Second	ಮಧ್ಯಮ
Third	ಪ್ರಥಮ
Inflected Forms of the Verb.	ಆಖ್ಯಾತರೂಪಗಳು
Mood	ರೂಪ
Indicative	ನಿಶ್ಚಯರೂಪ

GRAMMATICAL TERMS.

Subjunctive	ಸಂಶಯರೂಪ
Imperative	ವಿಧಿ
Negative	ನಿಷೇಧ
TENSE	ಕಾಲ
Present	ವರ್ತಮಾನ
Past	ಭೂತ
Future	ಭವಿಷ್ಯತ್ತು
Uninflected Forms of the Verb...			ಅವ್ಯಯರೂಪಗಳು
Infinitive Mood		...	ಭಾವರೂಪ
Gerund	{ ಅನುಸರಣೆನ್ನೂನ ಕ್ರಿಯಾನ್ನೂನ.
Participle	{ ವಿಶೇಷಣನ್ನೂನ ಕೃದ್ವಾಚಿ.
Transitive (or Active) Verb	...		ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Intransitive Verb	ಅಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Regular Verb.	ಕ್ರಮವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Irregular —	ವಿಕಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Defective —	ಅಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದ

GRAMMATICAL TERMS.

Reflexive—	ಸ್ವಾರ್ಥ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Passive —	ಕರ್ಮಣಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ
Causal —	ಪ್ರೇರಣಾ ಕ್ರಿಯಾಪದ
INDECLINABLE WORDS.	ಅವ್ಯಯಗಳು
Postposition	ವಿಭಕ್ತಾವ್ಯಯ
Adverb	
Joined to Adjective				ಗುಣವಿಶೇಷಣ
— Verbs	ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ
Conjunction	ಸಮುಚ್ಚ ಕಾವ್ಯಯ
Interjection	
Caling another	ಸಂಬಂಧಾವ್ಯಯ
Exclamation of wonder, &c	ಭಾವಬೋಧಕಾವ್ಯಯ
Derivative Noun	ತದ್ವಿ ತಪದ.
Verbal Noun	{ ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾನಾಮ.
Compound Noun	ಸಮಾಸಪದ
SYNTAX.	ಪ್ರಯೋಗ
Parsing	ಪದವಿಭಾಗ ಮಾಡುವದು

GRAMMATICAL TERMS.

PROSODY	ಛಂದೋವಿಧ್ಯ.
Metre	ಛಂದಸ್ಸು
Verse	ಶ್ಲೋಕ
Line of a Verse			...	ಪಾದ
Rhyme	ಪ್ರಾಸ

ಸಂಪೂರ್ಣ.

LESSON XXXV.

Jesus casts out Devils.

35. *In the country of the Gadarenes, East of the Lake.*

(35.) And they came unto the other side, into the country of the Gadarenes. There met him a certain man with many devils, and abode in the tombs; exceeding fierce. When he saw Jesus, he fell down before him, and worshipped him, and said, What have I to do with thee, Jesus, thou Son of the most high God? For he said, 'Come out of this man thou unclean spirit.' And he suffered the devils to enter into a herd of swine: and the whole herd ran violently down a steep place into the sea, and were choked. The whole multitude of the Gadarenes besought Jesus to depart out of their coasts. The man besought Jesus, that he might be with him. But Jesus saith unto him, 'Go home to thy friends, and tell them how great things the Lord hath done for thee.' Jesus returned to Capernaum.

LESSON XXXVI.

Jairus' Daughter restored to life.

No. 36. *At Capernaum.*

(36.) As Jesus sat at meat in the house at Capernaum, with many publicans and sinners, the Pharisees murmured. Jesus said, 'I am not come to call the righteous, but sinners to repentance.' A ruler of the synagogue, Jairus by name, brought Jesus to heal his daughter. As Jesus went, a woman that was diseased, touched the hem of his garment : and was made whole. Then there came one from the ruler's house, which said, Thy daughter is dead. Jesus entered in where the damsel was lying, and took her by the hand, and said, 'Damsel, I say unto thee arise.' And she arose and walked. Jesus commanded that something should be given her to eat. He afterwards healed two blind men, and a dumb man possessed with a devil. The multitude marvelled. But, the Pharisees said, He casteth out devils through the prince of the devils.

LESSON XLVI.

Jesus answers the Pharisees.

No. 47. *Magdala. Dalmanutha.* No. 48. *Crossing the Sea, Northward.* No. 49. *Bethsaida.*

(47.) Jesus entered into a ship with his disciples, and came into the parts of Dalmanutha, —into the coasts of Magdala. The Pharisees with the Sadducees desired of him a sign from heaven. He called them ‘hypocrites,’ and said, there should no sign be given unto them.

(48.) Jesus left them, and entering into the ship again departed to the other side. And his disciples had forgotten to take bread. He charged them to take heed of the leaven of the Pharisees, and of the Sadducees, and of the leaven of Herod. The disciples thought he spoke concerning bread. He reminded them of the multitudes he had fed; and said, ‘I spake it not to you concerning bread.’ Then understood they that he spake of the doctrine of the Pharisees and of the Sadducees.

(49.) And he cometh to Bethsaida, and he led a blind man out of the town, and healed him.

